

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York.
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$2.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on applica-
 tion.
 Address all communications
 to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.

WIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

„Vienybė Lietuvių“
 Išėina kas trečiadienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams;
 Suvienuose Valstijose ir
 Kanadoje \$2.00
 Europon ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš vir-
 šaus. Prenumeratos metas
 skaitosi nuo laiko užsirašymo,
 ne nuo Naujo Mėto.
 Apgarsinimų prekių klaus-
 kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand St.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 15.

Brooklyn, N. Y., S d. Balandžio (April) 1908. m.
 ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIII.

Krizių atbalsai.

Ar greitai baigsis krizis? Kiekvieno mintis drumsčia šitas rustus klausimas. Nuo to klausimo juk priguli gyvastis. Sakoma, kad šitas piniginis krizis ešas ne toksai, kaip buvusieji metais 1893, 1873 ir 1857. Tegul bus ir ne toks. Tai koks? Gal geresnis? Bet kodėl jau šeštas mėnuo nenu-tila ant gatvių šauksmas: „duokit mums darbą!“...

Ir ne geresnis. Nuo krizio 1857 metų praėjo jau 50 metų; po jo buvo du kriziai be dabartinio. Ir kada pasižiurim į 1857 metų krizį, randame jį taip panašiu į šimet užgriuvusių ant Amerikos nelaimę, kaip du vandens lašai. Bankųbankrutijimas pramonės sustojimas, nupuolimas vertybės ant žemės ir turto, beveik lygus šiandieninio krizio simptomams. O kada prieini prie darbininkų padėjimo, tai išrodo, kad tai buvo vakar dieną, o ne pusė šimto metų atgal praėjęs atsitikimas. Apie darbo ir kapitalo santykius 1857 metų kriziuje, rašo Rhodes savo „Suvienuotų Valstijų Istorijoje“, šiaip:

„Dalykų stovis po visą Ameriką, o ypatingai New Yorke pasibaisėtinas, kur (New Yorke) apskaitliuota yra apie 30.000 iki 40.000 žmonių be darbo. Lapkričio 2 dieną per gatves perėjo milžiniška bedarbių procesija, su mušimais į bugnus, sekdamas paskui vėliava, ant kurios buvo parašyta angliškai ir žydiškai: „Work—Arbeit“ (darbo). Minios žmonių šaukė: „Duona ar mirtį“. Lapkričio 4 tą, sveiktaičių paraginamas, atsibuvo City Hall Parke didelis mass-mitingas, kuriame buvo laikyta karštos ir maištingos prakalbos, ir reikalauta darbo... Dabar jau radosi ir grumėjimai užpulti ir išplėsti valstybės sub-išda ir bankus ant Wall gatvės. Kasdieną buvo laikomi skaitlingi bedarbių susirinkimai ant Tompkins skvero. Lapkričio 6 susirinko apie 5.000 žmonių, ir kuomet kalbėtojai užbaigė, visi susitvarkė į glitą, iškelė augstyn vėliava su parašu: „Mes norim darbo“, ir patraukė prie Vauzbonų Virbės (Merchants' Exchange) ant Wall gatvės, pasikui pas miesto valdybos namus. Sub-išdo kelnorėse sakoma buvo tuomet sukrauta apie 20 milijonų dolerių pinigų, ir alkana minia grumojo juos išplėsti ir pasidalinti. To nuogaustandama valdžia kuovei-

kiausiai užtraukė miestą ka reivius nuo „Gubernatoriaus Salos“ ir burį jurininkų, saugoti valdžios išda“...

Nutyli tas rašėjas apie minios nuramdymą. Gerai Rhoders ir daro. Mes žinome, kaip buna kareivių ir policijos už laikoma tvarka...

O kitas rašėjas, Tadas Parker, šiaip charakterizuoja tą krizį:

„Turbut niekuomet nebuvo žmonijoje tokio dvasiško kentėjimo, kaip per paskutines penkias savaites (prasidėjus kriziu). Pamislykit, kad net tie, kurie niekuomet nemislino apie nepriteklių, kurie apie vargą mislijo, kad jis tinka tikta „žemesniams luomams“ — dabar pasijuto be vieno dolerio!“...

O ką jau bekalbėt apie vargingesnijį luomą?...

Taip traukėsi Amerikos be darbės ir gyvenimas nuo 1857, spalio 13, iki 1860 rudenio. Vadinasi dvejus metus.

Kriziai gi 1873 ir 1893 metų buvo sunkesni, nes sunkymėčiai ir bedarbis tęsėsi veik po trejus metus.

Tai yra draugijos liga, kurią galima prašalinti. Tik reikia norėt. Pavedant į valdžios rankas kasyklas, pabirkus, geležinkelius ir pinigų darymą, tokių krizių neatsitiktų. Reikia Amerikos išdarbystės atiduotį žmonių rankas. Bet tas atintų pilną nuo kapitalistų; ir dėlėi jų gerovės mūsų kraštas turi sirgt, perleisti perjo diškus sunkymėčius, neapsakomas žmonijos nelaimės.

Pusė metų jau traukiasi krizis. Darbo padėjimas neina lengvyn. Bankrutijimai firmų dauginasi. Iš Dunn ir Co. agentūros apskaitymų matosi, kad praėjusią savaitę Amerikoje subankrutino 342 pramonininkų įstaigos, užpraėjusią — 323, da užpraėjusią — 322 ir tt. Per kovo mėnesį subankrutijusių pramonijų vertybė siekia iki \$16.440.457.

Ar jau užsibaigė revoliucija Rusijoje?

(Tasa).

Visi augštesnieji luomai sukilo ir sušoko ginti sostą. Labai aiškiai matosi, jeigu kas nori ir gali matyt, kad tie luomai pašoko ne dėlėi tėvynės meilės, bet iš baimės netekti savo lobių ir didelių žemės plocių. Pabaigoje 1905 metų kaimiečių judėjimai jau buvo prekyvė dvarininkams 30 mili-

jonų rub., tai yra tiek buvo jiems padaryta nuostolio; o metuose 1906 agrikultūros streikai išplėšė iš ponų, padidiniui laukų darbininkams algos, apie 75 milijonus rublių; streikai gi ir boikotai ant dvarų iš kaimiečių pusės sumažino dvarininkų metines įplaukas ant 25 milijonų rb. Tokių būdu žemvaldžiai pamatė, kad jų metinis pelnas iš žemės pirmiau siekias iki 468 milijonų rublių, per revoliucijos laiką sumažėjo daugiau negu ant 20% (ant šimto, dvidešimtažiau). Bet revoliucijos klasta dėl dvarininkų da čionai nepasibaigia. Ar gi tai ne begėdystė buvo status reikalavimas tiesiog konfiskuoti (atimti) nuo ponų žemę? Juk išpildžius tokį reikalavimą, dvarininkų luomas išdija patper save, nebetenka jokios politiškos ir draugijinės spēkos; kadangi neturint žemės, ponai pasilieka paprastais žmonėmis, pasiliauja būti privilegijuotu luomu.

Taigi dvarininkai pakilkovoti su pavojum priešais jų akis netikėtai apsirėiskosiu. Jie skubina atbėgo talkon monarkijai, gerai numaoydami, kad tikta vienvaltijos pauksmy jie galės rasti užtarymą ir smagų bei laimingą sau gyvenimą tolesniam laikui.

Ko daugiau ir galima buvo nuo jų laukt ar norėt? Ar gi ne monarkija užlaiko privilegijuotas luomas? Ar gi ne monarkija įvedė tokią puikią dvarininkų nandai sistemą, kurioje ponai gali viską nuo valdžios ir nuo žmonių skolinti ir nieko neatiduot? Ar gi, ant galo, ne monarkija įvedė žemiečių viršininkus, ponų reikalams apginti, ir dvarininkų maršalkas? Ir kaip gi tokią geradėją monarkiją neapginti?

Tokią didelę dalį žemės dvarininkai valdydami (daugiau negu 50 milijonų dešimtinųjų), visų pirmu jie skubinosi savo reikalus apginti. Dėlto taip aštriai jie ir prieš revoliuciją pakilo. Ir kadangi visa ponų nauda pareina iš kaimiečių uvalimo, todėl jie visokiais pragumais ir stengiasi užlaikyti kaimiečius žemiau savės politikoje, ir draugijoje. Iš to ir pakyla įvairūs persekiojimai, įvairios kovos. Reikia mat neužmiršti, kad menkiausias kaimiečių buvo pagerinimas, jau bus ponų apsunkinimas ir sumažinimas jų galybės politikoje. Po tikrai teisybei, dabar viskas yra dvarininkų rankose — žemiečių įstaigos, centrališkoji ir vietinė admi-

nistracija, pagaliaus duma. Dabar Rusijos padėjimą užiešpatavo dvarininkai. Jų situverusi taryba dabar nurodo valdžiai, kokios politikos šije turi laikytis. Jų nelemta taryba pagimdė ir tuos nelabuosius birželio įstatymus, kuriauluma tapo paversta į bebalusių žiuretojų kambarį.

„Žemė yra mūsų, dėlto kad mes esame dvarininkai; galybė mums priklausio, nes mes žemę valdomė“ — toksai yra dvarininkų obalsis. „Neduošime nė colio mūsų žemės, nė kelmo mūsų girių“, — taip dvarininkų žodžiai yra atkartoti grapo Saltikovo veikal „Mirtis badu“. Tokis yra jų politikos pamatas, toki yra politika ir valdžios. Bet čionai valdžiai stovi neapmatomos didybės uždavinys. Juk revoliucija pastatė labai plačius reikalavimus: pilniausius laisves ir užganėdinimo liaudies su žeme. Nerint liaudę užganėdinti, reikia apdalinti kaimiečius žeme, kad jie turėtų ką dirbt ir kuo maitintis.

Kaip didelė yra kaimiečiam žemės stoka ir kaip dėlėi jos kaimiečiai vargsta, aš čionai pasistengsiu nurodyti faktus skaitlinėmis. Pasinandoju pažios valdžios pranešimais. Nors šitos skaitlinės ir ne visai būtų teisingos, vienok jos joku būdu nėra padidintos; greičiau gali but pamažintos.

Žemės komisija mums praneša, kad dabar yra Rusijoje 9.086.565 šeimynų. Žemiečių įstaigos ir valdžia skaito vidutinišką didumą šeimynos po 5 ypatas. Tas padaro skaitlių 45.432.825 kaimiečių ypatos arba visai neturi žemės arba turi neužtektinai pramisti. Sulyg valdžios apskaitliavimų, idant aprupinti tokį milžinišką bėdinų žmonių skaitlių reikia padalinti tarp jų 50.900.419 dešimtinųjų žemės.

Ir koku tad būdu valdžia mano šitą karščiausį klausimą išrišti? Iki šiolai ji nenuėjo toliaus siuntimo bežemių į Siberiją kurti nausėdijas ir šiek tiek pardavinėjimo žemių iš valstybės plocių. Bet apgyvendimas Siberijos yra gryna legenda (pasaka). Buvo laikas, kad į tą pasaką tikėjo pati valdžia ir da ilgiau žmonės. Dabar jau netikta valdžia į ją netiki, bet ir žmonės. Stengimasi apgyvendinti Siberiją nesiseka; nors tula, labai mažas dalis kaimiečių tenai ir apsisėdo, bet tas Rusijos kaimo nepalengvino, negi išrišo taji bausių beturtės, bežemės ir bado klausimą.

(Užbaiga seka).

Kas tai buvo žiaurunu gadyne.

(Zr. „V. L.“ N 13).

Tuomet mūsų pra-pra-pra-bočiai, žiaurunu gadynės žmonės jau pradėjo ir kitokios rūšies maistą susirasti; iki šiolai vaisiais, aptiko, kad galima yra valgyti žuvis. Todėl pradėjo jas graibyti upių ir jurių pakraščiuose. Bet žuvelės nelabai mėgo į jų reškučias pakliuti, todėl žiaurunai miklina savo menkutį protą, kaip jas sugaut. Daug šimtų metų ant to praėjo iki buvo išmisyta keletas būdų, kaip žuvis sugaut. Dabar galima sakyti, kad pas tuos žmones prasidėjo kultura. Ilgainiui žmonės at rado, kaip užkurti ugnį ir iškepti savo maistui žuvis. Susišėkejimas ženklais, kaip sakėme, perėjo į garsinę kalbą: „a, e, i, a, u, ai, ii, oo, uu“ ir taip toliaus, vis buvo iš tų garsų padauginami ir pailginami vienasilabiai žodžiai. Tuom pat, ar dar vėliau, atsirado kanibalizmas (mada numirusius žmones suvalgyti); paskiaus išsiplėtojo fetišizmas (dieviškas garbinimas saulės, vėjo, debesų, perkuno, ugnės, vandenų, žvėrų ir medžių). Prasidėjo padarymas iš titnago kirvukų ir peilių, taipgi medinių buožių, kuriuos vartodavo savo karėse. Išrasta padaryti medinius durtuvus su titnago smailgaliais. Vėliaus žiaurunai patyrė, kad ne tik žeme galima vaikščioti, bet ir vandeni. Matydami, kad medis vandeniui plaukia, sumanė pasidaryti iš rastų paramus, iš žievės kelnas ir iš sienojų iškapotas eldijas. Prasidėjo statymai medžių triobų, eilėse panašiose į kaimą. Išrasta medžioklės ant žvėrų šarvai, butent temptavas ir vilyčia. Žvėrų kailiai prasimanyta vartoti dėvėjimui ant kūno dieną ir pasiklojimui bei užsiklojimui naktį. Medžioklė labai pasiplatino. Mėsą suvalgydavo, o iš kaulų pradėjo pasidaryti nagius, ginklus ir žaislos daiktus. Greta išdirbystės iš kaulų, pradėta apdailinti akmenus, dirbti iš jų indus, suolus ir aukurus. — Tokiuose padėjimuose da buvo rasta daugelis triobų Australijoje ir Polinezijoje, kada europiečiai šiuos kraštus atidengė.

Tai traukėsi gal kokią 20.000 metų.

Trečia, tai yra — augščiausioji stovainė žiaurunu gadyneje, buvo trumpesnė, ji gal nesiekė ilgiau 10.000 metų. Bet ji buvo daug augštesnė už abi pirmosias, nes joje žmonės labai pasiplatino po visą svetą. Atradus maistą medžiokleje, dabar žiaurunams nereikėjo gyventi vien prie vandenų ir misti iš žuvininkystės. Miškuose buvo neapsakoma gausa žvėrų, kurius žmogus išmoko su vilyčia užmušti. Išmokęs vėlei pasidaryti ugnį ir ant josios kepti mėsą, jis galėjo jau gyventi miškuose. Dabar gi jau turėdamas titnago kirvį, galėjo ir medžių pasikirsti, sodybą nepereinamose giriose prasiskinti ir susibudavoti sau stubą. Žmogus kasyskis jau spėriau ir gabiau išmoko kovoti už savo buvį, vaisėsi, bado ir kilo kulturoje. Pabaigoje šitos žiaurunu stovainės jau mes randame pas žmogų ant tiek išlavinta sumanama, kad išmoko nuipinti žolinius puodus ir juos ant ugnies išdeginęs, padaryti kietu indu. Tokiame žiaurunu padėjime da buvo rasti žmonės prie Hudsono lankos, Kolumbijos slėny ir da tolus gentis Šiaurineje ir Pietineje Amerikoje.

Dabar jau mūsų pra-pra-prarabotis stovėjo ant slenkščio, per kurį koją perkėles atsirado jau gadyneje barbarų.

Iki tolai žmogus vystė savo protą ir sumanumą nemažiau 60.000 metų.

J. O. Širvydas.

Paukščio tragedija.

Pusdieniu, maž-daug, vienas gužutis išlėkė iš lizdo ir nebuvo jo gana ilgai. Antrasis gi stovėjo ant lizdo ir, laikas nuo laiko, pakreipė į šalį galvą, žiurėjo į lizdą.

Mudu su broliu sergėjo lizdą ir buvo mudum kažko nesmagu: pačiu-du save kaltinova tame paukščio apgavime, nesu supratova jau, kame dalykas. Gužutis paregėjo svetimą vaiką lizde.

Po pokaicio jau ir namiskiai pastebėjo kaž-kokią gužutiu nerimastį. Išlėkusi pusdienį sugrįžo atgal ir tuoj pradėjo rinkties iš aplinkinių kiemų ir kaimų kiti gužutiai. Visi, atlekę pas lizdą, arba sustodavo ant jo krašto ir pažiurėdavo ir nepažįstamą paukštį-žasytį, arba, palengvėliais lėkdami pro medį — šiust-šiust—pakreipdavo galvą į lizdo vidaus pusę ir pažvelgdavo į nevydoną. Iš

pradžios aptupė jie jaujos, daržinės ir triobos stogų viršūnes; o paskui, kada jau ir ant stogų maža beliko vietos, nušleido į apluką, tuojuos užjaujos.

Kasinėjo snapais žemę, vaikštinėjo rimtai, tartum kokie seniūnai, klegeno kaž-kaip keistai, trumpai, ne taip, kaip visados. Rinkosi buriuosna, piasnosi sparnais, ir vėlei skirstėsi po vieną.

Mudviejų tą dieną motina negalėjo prisišaukti. Jautėva kaž-ka nezinomą, baisų, didelį... skruostai mudviejų, akys blizgėjo, širdis nepaprastai plakė.

Galų gale, jau pavakaryj, pasikėlė gužučiai augštyti, kaip debesys, aptupė visą lizdą ir... prasidėjo paukščių teismas.

Ant lizdo stovėjo dar gužutienė, kelias tat didelių sparnų plostelėjimais nuvarė ją nuo lizdo; jinai sustojė ant triobos stogo ir kas valandėlį liudnai-skaudžiai klegeno: turbut skundėsi... O gužučiai tuo tarpu ardė lizdą; paukštyčius išmėtė žemyn, o lizdą išdraikė: po vieną šiu pulė išnešiojo ir išblaškė ir lizdo vietoje pasiliko didelis, nuogas, nuo žemėkiaurai permatomas, senas tekinis.

Mudu su broliu drebėjova... Lizdą išardžius, visi paukščiai, d džiausiu buriu, puolė į gužutienę ir pradėjo be jokio tvarkos, kl-gendami, kaip pasiutusį gauja, kirsti į ją snapais, mušti dideliais kietais savo sparnais. Tasai gužišimas neilgai tetruko — tik keles minutes: nuo stogo nuriudėjo į kiemą kruvinas gužutienės kunas...

Mudu verkėva... Baisu buvo: po kiemą, apie triobą, aplinkui medžio, senos liepos, lekiojo dideli paukščiai, vėjas kilo nuo jų sparnų plojimo, po kiemą slankiojo dideli keisti šešėliai — ir matėsi jog gyvenimo ir lizdo tragedijai pasibaigus, patįs teisėjai nerimsta, kenčia... kai-kurie jų stovėjo ant stogo ir, laikas nuo laiko, suklegendavo, bet taip keistai, kad tas klegenimas primindavo didžiojo ketvergo barskutes...

Lizdas buvo išardytas. Kruvinas gužutienės kunas, nutėistos, turbuti, už svetmoterybz, plačiai, su išplėtais sparnais, gulėjo po triobos langais... Po liepos, ant žemės, voliojosi gužučių vaikų ir žąsyčio lavonai.

Mažu-pamažu gužučiai išskirstė ir vakarop jau, saulei nusileidžiant, mūsų kieme tiek ir bebuvu, kiek paukščių išardytas lizdas, po langais gužutienės sukruvintas kunas, po liepos užmušti gužutyčiai ir žąsytis, ir... ant triobos stogo — našlys-gužutis, taip baisios nelaimės patiktas...

Norints dar buvova vaikai, vienok supratova tą didžią paukščio tragediją. Įbėgova į grincią ir pasislėpėva pačiame tamsiamjame kampe, kad niekas mudviejų nematytų ir kad nieko mudu pačiu-du nepamatytuva, o akise vien tik ir vaidinosi liudnas gužutis ant triobos stogo, sukruvintas gužutienės kunas ir išardytas lizdas liepos viršūneje...

Nuo to atsitikimo daug jau

praslinko laiko — ir trioba nauja tupo pastatyta ir aplukos iš naujo aptvertas, ir kas met atitaisinėtas buvo gužučio lizdas senos liepos viršūneje, — o vis gužučiai tame lizde nebeapsigyvena daugiaus: matyt, prakeikė tanelaimingą vietą ir savo ainiams paliko apie tai padavimą...

Tik per trejetą ar ketvertą metų po to atsitikimo kas pavasarį atlėkdavo į seną lizdą vienas gužutis, turbuti našlys paukštis, pastovėdavo ant lizdo, suklegendavo liudnai-skaudžiai, kaip tuokart, per gužutienės laidotuves, ir nu lėkdavo nuo savo laimingos praeigos kapinių...

Tuščias lizdas, žmogaus iš ardytas... nebeklega gužučiai, nelaimės ištikti...

O kiek tokių nelaimių iš tikrų žmonių ir jų lizdų, gyvenimo išardytų?

Rupėikos Vargas.

LAISZKAI ISZ KITUR.

Anglija. Iš *Middlesboro lietuvių gyvenimo.* Čionai lietuviai pradėjo apsigyventi jau nuo 17 metų atgalios. Pirmiausias lietuviams čionai išrodė vietiniai darbai labai baisiais; budavo atvyks, pamėgė ir vėl sprunka kur kitur. Tik tai kada Liverpoolo cukrinės darbai pradėjo mažinti (kokie 7 metai atgal), tai čionai vienu žygiu privaziavo jau daugumai lietuvių. Dabar ir vėlei lietuvių naujų nebeprisideda; kurie da ir atvaziuoja į *Middlesboro*, tai neapsigyvena; vaziuoja kitur. Nuo Naujo Meto trys poros išvaziavo: viena Amerikon, dvi Skotijon. Vel keturi pavieniai, įsiskolinę gospadinėms už stalvonę, išbėgo į Prusus, iš kur buvo atvaziavę. O tik viena nauja pora tepribuvo. Vedusių lietuvių čia yra apie 20 porų, pavienių apie 30 ypatų. Dar keletas yra vedusių su airėmis.

Darbus vietiniai lietuviai turi negeriausius, ypač kurie silpnesnės sveikatos; drutesnėje gi keli turi darbus neblogus ir uždirba, kaip Lietuvoje žmogus su arkliu. Girtuoklystė plačiai vieši lietuviai tiek geria alų, kad, ką vienas vyras išgeria ant sykio, tai Lietuvoje tiekuo vandens drąsiai galėtų pagirdyti porą žemaitiškų arkliukų.

Dabarties blogi čionai laikai; kas pirmiau darbo nepilnavojo, jau jo neteko, ir jau neturi ne už ką alų gerti, bet ir pavalgyti.

Laikraščių žmonės ne skaito, ne nori žinoti. Užmink apie skaitymą, tai atsako: „durnas tu — juk dviejų darbų sykiu negali dirbti“...

Ir tas teisybė, nieko negali ir atsakyti...

F. Quitas.

Laiškai i Redakciją.

Gerbiamoji Redakcija!

Meldžiu ne atsakyti vietas savo laikraštyje atsišaukimui į Lietuvoje įsikursią draugiją „Šviesa“.

Iš laikraščių teko patirt, kad Lietuvoje susitverė kultūriška draugija, vardu „Šviesa“. Tai bus bene vienatinė, kaip

iš jos programo matosi, apšvietos platinimo draugija mūsų tėvynėje, kurios darbams reikia linkėti širdingos kloties Mės, Amerikos lietuvių, tokią draugiją privalome širdingai sveikinti, ne tuščiais pagyrimais, bet medžiagiškai, ypatin-gai knygoms, literatūra sušelpdami.

Kaip laikraščiuose buvo pranešta, kad „Šviesa“ turinti jau 14 ar daugiau skyrių (kuopų,) todėl reikia manyti, kad ji turi ir savo centro komitetą. Man neteko vienok patėmyti jo, ar yra, ir kur jis yra, beje adrisą žinoti. Todėl ir kreipiuos viešai į „Šviesą“ per laikraštį su šiuom reikalu.

„Šviesos“ kuopos arba skyriai turi savo knygynus, taigi reikalauja ir knygų. Sumačiau paaukoti \$100 (aiškiai: šimtą dolerių, o ne rublių) „Šviesos“ knygynų reikalams ir patariu jos centro komitetui pasiskirti iš „Lietuvos“ ir „Vienybės Lietuvininkų“ Amerikoje išleistų knygų, iš jų katalogų, vertės \$100, ir tą surašą prisiųsti man: aš už tas užmokėsiu spustuvėms ir bus pasiųsta Lietuvon ant vardo „Šviesos“ centr. komiteto, arba kur bus nurodyta.

Taip pat pasiūsiu 15 egz. knygos „Raistas“, taip kad kiekvienai kuopai būtų po vieną.

Meldžiu nedaryt jokių užmetimų, tik pėsivinkit bei kurių patinkamas kuygas, ir ne vėliau kaip per 4 mėnesius nuo šio pranešimo. Žinoma jeigu greičiau — dar geriau.

J. Naujokas.

Madison Sq. Bx. 189
New York, N. Y.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Užganėdinę daugelį valdžios reikalavimų, užsmaugę beveik kiekvieną liaudies reikalavimą, dumoje esantieji valdžios šalininkai, dabar atsiminė ir apie save. Išskaitę iš laikraščių, kad Amerikos ir Prancuzijos parlamentų atstovai pasididino sau algas, jie įnešė dabar dumon reikalavimą, kad ir jie būtų aprūpinti su alga. Ikišiolai jie gauna po 10 rub. ant dienos, bet tai tik tuomet, kada buna dumos posėdžiai. Vasaros laiku jie nieko negauna. Todėl reikalauja, kad ir pertraukose tarpe dumos posėdžių būtų kasdien po 10 rub. jiems mokama. — Savęs neužmiršta.

Pareina nesmagios žinios iš Petrapilės, kad caras Mikalojus uždarė Finlandijos seimą. Balandžio 2 dieną Carskame Siele atsibuvo caro su Finlandijos sekretorium Langhofu pasikalbėjimas, kuriame seimas pripažinta neatsakančiu ir nuspresta jį paleist. Nauji skyrimai busi apie liepos 1 d., o seimas atsidarys apie 1 d. rugpiučio. — Kodėl carui nepatiko Finlandijos seimas! Visu pirmu, kad jį pateko didelė didžiama socialistų; toliaus, tarpe jų beveik visos seimo moteris yra; dar toliaus — seimas iki šiol atsibuvusiuose posėdžiuose daugiau atydos atkreipė ant Suomijos

apšvietos ir luomų lygybės reikalų; ant galo, kaip pranešėm žinuteje iš Finlandijos, seimas papeikė savo senatą už aiškų taravimą caro valdžiai, o ne savo kraštui. Tarnauti savo žmonėms, o ne carui, šiandien Rusijoje yra didžiausia piktadėjyste. Ir carui, kuris da jaučiasi užtektinai sustiprėjusiu, to uteko, kad žmonių užtarėjus iš seimo pašalinti. Abejotina, begu naujuose rinkimuose nepateks vėl tie patys arba ir da daugiau Rusijos caro priešų; kadangi Finlandija yra pėdem revoliucioniška.

Portugalija. Skyrimai neapsiejo be sum šimų ir kraujo praliejimo. Balandžio 5 d. buvo rinkimas parlamento atstovų. Kandidatus turėjo pastatę trys stambiosios partijos: frankistai, tautininkai-klerikalai ir republikonai. Frankistai, tai yra valdžios partija arba užgirianti buvusio žiauraus diktatoriaus Franko politiką, Tautininkai-klerikalai, tai vadininiai svyrunai, kaip va Rusijos spalininkai. Republikonai gi, tai pati kraštutinė partija, kurią remia socialistai, radikalai ir visi, kaip sakoma, kairieji bei darbo unijos. Reikėjo į parlamentą 146 atstovų. Ir į tąskaitlių valdžia gavo frankistų, tai yra savųjų, 99 atstovus. Tokiu budu jos viršus parlamente.

Po rinkimų išimant ir skaitant balsus bažnyčiose, išsiaiškino bauri iš valdžios pusės suaktybė; pristatyti jos urėdininkai prie balsų dėžutės, klaidino balsuotojus, labiausiai tamsesnius žmones ir norintiems balsuoti už republikonus, parodė valdžios kandidatų skyrių. Tik tokiu budu valdžia įgijo daugiau savo šalininkų parlamente. Tą da girdusi, Lizbono visuomenė pasipiktino ir daugely sryčių iškilo sumišimai: žmonės ne tik tai švilpė ant policijos ir gruozio valdžiai, bet da ir už puolė ant valdžios tarnų su mietais, lazdomis, akmenimis ir kas ką į rankas sukliudę. Suprantama, toki užpuolimai ne ką galėjo atsiekti, nes buvau ant minios išsiųsta keli buriai kareivių, kurie daugelį maištininkų sušaudė ir tuomi užbaigė rinkimų dieną. Panašūs valdžios darbai ir liaudies sukilimai atsitiko miestuose Anjos ir Alkantara.

Rinkimus užpečėtijo krauju, bet ar tai ne bus visuotinos, nors kurčios žmonių kovos apkriztijimas? Ant durtuvų pasodintas parlamentas negales ilgai išsėdėt.

Finlandija. Vietinis parlamentas taip ideališka darbuojasi savo kraštui, kaip nė vienas kitas parlamentas pasauli. Kovo 31 d. privertė net sugedusį ir baikštų senatą atsiasakyt. Buvo taip. Iešta klausimas: ar reikia išdavinėt rusų valdžiai teroristus ir revoliucionierius. Ginčai buvo neilgi: 71 balsas išdavinėjimą papeikė, 47 pagyrė. Papeikė moteris deputatės ir socialistai, gyre — dvarininkai. Ne gana to, ta pati didžiama viešai išvadino savo senatą kudiškiu, sergančiu džiova, ir minėnčiu iš caro bonkutės. Se-

natas įsžeidė ir visas atsiasakė.

Svedija. Vėla pasklido paskalai, jog ant šacho (karaliaus) gyvasties tapęs susektas didelis suokabis. Į tą sako ma prisidėję gana augštų luomų ypatos, tarpe kurių suminėta vardas net šacho dėdės, sultano Zilies, kurio namuose policija užgriebusi daugelį kompromituojančių raštų. Pa daryta Tegerane daugybė krautų ir suminta nemažas skaitlius įtariamų ypatų.

IŠ AMERIKOS

250.000 anglekasių ant atlisio.

Netoli milijono ketvirtadalis anglekasių pametė darbus. Ne tai bus streikas, ne tai derības apie tolimesniam laikui mokesčius, kadangi pirmesnės sutarties laikas jau išsibaigė. Menama, kad algos pasiliks tos pačios, ir kad neužilgo darbininkai vėl grįš prie darbo, jeigu ištikrųjų neiškils streikai, apie kuriuos laikraščiai kušda jau nuo pat rudens. Be to juk ir taip dabar ant 2% mažiau anglių Amerikoje bereikia: pavasaris atėjo, taip gi d džiūma pabriky sustojo ir kuro nebe naudoja. Sustojo kasyklės Vakarinėje pusėj Pensilvanijos ir Ohio. Kitor da dirba ir derasi apie mokesčius.

Socialistų „Vakaro šauklys“.

New Yorke, po num. 6 Park Place, yra rengiama didelė socialistų spaustuvė, kurioje spausdins kasdieninį laikraštį „The Evening Call“ (Vakaro šauklys). Jis bus oficiališkas „Socialistų Partijos“ organas.

Da yra vergų užlaikytojai Amerikoje.

St Louis, Mo. federališkas teismas neseniai perkratė gana keistą bylą. Buvo kaltinamas nemažas skaitlius ukininkų, kurie ant savo farmų užlaikė apkalintus vergijoje juodveidžius ir vartojo juos prie žemdirbystės. Teismas rado kaltais septynius ukininkus ir pamerė kiekvieną nedaugiau pusketvirtų metų kalėjiman ir po \$5.000 baumės pinigais.

Reikia priminti, kad panašių dalykų Amerikos gilumose dar labai tankiai išsiverčia aikštėn.

Carnegies nauja dovana mokytojams.

Trejetas metų atgal milijonierius Carnegie paaukojo \$10.000.000 ant uždėjimo mokytojų fondo. Išbuve kolegijose ir institutuose mokytojais penkioliką metų, taip gi išnešiojo jau profesoriaus titulą 25 metus, arba sulaukę 65m. amžiaus toki profesoriai gauna iš to fondo viso apie \$4.000 pašalpos. Dabar prie to fondo Carnegie pridėjo da \$5.000.000 ir prie pensijos prileido ir universitetų profesorius.

Mokslas ir mokytojais Amerikoje eina kas sykis po milijonierių globa.

Valstijos atstovas saudo keleivius.

Šią savaitę Vašingtone štaikoks įvyko atsitikimas. Ant vieno tramvajaus įsėdo keletas negrų ir kongreso atstovas Heflin, nuo Alabamos valstijos. Vienas negras, vardu Lundy išsiėmė bonką degtinės ir pranejo gert. Heflin pradėjo šnai

ruot, nes viena, kad tramvajuose uždrausta gert, antra jis buvo uolus blaivininkas. Paskui negrai pradėjo demonstruoti, kad ir jie lygias turi su baltaisiais teisės. Čia jau atstovui Heflin užvirė kraujas: kaip tai? negrai turi lygias tiesas! Jis juk tik tą buvo įnešęs kongresan bilių, kad ant geležinkelį butų speciališki negrams vežioti vagonai, vadinami „karvių karais“. Netekęs kantrybės grynas amerikonas pirmiau su negru susigrumė tramvajuje, paskiaus išstumė Lundy laukan, ir ant galo iš-iėmęs revolverį ėmė šaudyt. Pašovė vieną šiap keleivį ir tą patį Lundy nušovė.

Matote da kokių turime mes atstovų, kurie 80 milijonų liaudei įstatymus daro, o patįs pripažįsta tik savo kumščio įstatymą.

Geležinkelių korporacijų „patrijotizmas“.

Laikraščiai pranešė, jog Pensilvanijos geležinkelių linija padavadijusi visus savo darbininkus atstatyti nuo vietų, kurie nėra šio krašto piliečiai. Ir tą jau pildo. Daugybę net ir gerai sumanių darbininkų svetimtaučių atstatė, ir į jų vietas pastatė piliečius. Atstatytieji vaziuoja miniomis į Europą, iš kurios daugiausiai yra.

Minėta geležinkelių linija turi apie 180.000 darbininkų. Juokinga būtų mislyti, kad ta korporacija iš patrijotizmo spiria darbininkus prie pilietištkumo. Matosi, kad tik križio metu tą padarė, norėdama didžiumą darbininkų nusikratyti, kurie jam nereikalingi.

IŠ VISUR.

Salvadoroje studentai sukilo.

Nerima užsikrėtė San Salvadoros respublikos mokyklos. Keliolika šimtų studentų viešai sukilo prieš valdžią ir pradėjo kurstyti sostapylės gyventojus prie revoliucijos. Iš tos priežasties prezidentas Figueroa uždarė trijų šakų tautiškas mokyklas: dentistų, medicinos ir aptiekorystės.

Vokietijos kaizeriui per mažą algą.

Į Prūsų seimą yra rengiama įnešti, kad būtų padidinta Vokietijos kaizeriui alga. Dabar gaunąs tiktai \$3.930.000 (tris milijonus, 930 tukstančių dolerių) metams. Tas kaizerio geradarys įnešėjas suranda, kad šita alga einanti jam tiktai, kaip Prūsų karaliui. Mat jis valdo Vokietiją ir Prusus. Už Vokietijos valdymą negaunąs jokios algos. O čia pragyvenimas pabrangęs, taipgi kaizeris turis daug vaikų; taigi beveik keturių milijonų dolerių algos neužtenka.

Biednas kaizeris!

Tiki i Dievą? Pasirašyk!

Garsingas Rusijos vienuolynas „Kijevo-Počajevskaja Lavra“ išsiuntinėjo po visą valstybę dvasiškiškai klausimų lapelius. Kunigai tuos lapelius dalina žmonėms ir liepia sugrąžinti jiems pasirašius. Tarpe kitų klausimų, yra ir šioks: „Ar tu tiki i Dievą, pravoslaviją ir valdžią?“

Dievas, pravoslavija ir valdžia — tai vienas Dievas!

Kas reikalingiau: mokyklos ar policija?

Vienas Rusijos laikraštis praneša iš Jadrinsko, kad valdžia ant visuotinio apšvietimo pavietui paskyrusi 400 rub., o ant policijos užlaikymo 102.000 rb. Tas laikraštis priduria: „Nėra ko tam stebėtis: juo tolyn žmonės nuo mokyklos, tuo artyn prie policijos ir karčemos“.

Pašportai reikalingi ir vestuovėse.

Paskutiniu laiku Varšavoje policija atradė naujus darbinimo laukus. Pradėjo griežti ir vestuves ir reikalauti nuo svečių pašportų. Neturintis suima, iškrato, ir ką geresnio radę kišeninėse, stebuklingai pataiko į dėti į sąvūsius. Vestuvėse kratos ir areštavimai Lenkų sostapilėje, dabar viens iš karščiausių laikraščiuose svarstymų. Ką daryt, nežinia. Policija viešpatauja. Bavo atsitikimai, kad policija rengėsi areštuot ir jauniki su nuotaka, už neturėjimą pašporto.

Naujas rusų laikraštis Šveicarijoje.

Šveicarijoje įsikūrė naujas rusų savaitinis laikraštis „Zagraničnaja Gazeta“, pašvęsta Vakarinės Europos rusų išeičių reikalams. Į redakciją įėjo keletas socialdemokratų.

Baisus žemės drebėjimas.

Meksikoje praėjusią savaitę perėjo baisus žemės drebėjimas, išgriovė Chilpancingo Chilapa ir kitas tris miestus; pirmieji du turėjo po 8000 gyventojų. Kituose miestuose taipgi daug žmonių padarė. Vera Kruzolo drebėjimo laiku, teatre iškilo baisi panika, ir vien tik iš persigandimo pasimirė amerikanka Emma Darville. Laikraščiai tyrtina, kad šiuose drebėjimuose prauvė iki 500 žmonių.

Ryme visuotinas streikas.

Praėjusiame ketverge Ryme buvo iškilę gresmės darbininkų sumišimui. Kariūnenė juos bemašydama užmušė tris ir sunkiai pažeidė penkioliką darbininkų. Dėl tos priežasties organizuoti pabrūk darbininkai nutarė išreikšti valdžiai protestą ir pasibaurėjimą kariūnenės darbais, ir išsukė laikiną visuotiną streiką. Sustojo visi pabirkai. Rymo valdžia apstatė sąrgyba popiežiaus rumus, kad streikieriai neužpultų; mat popiežius eina prieš darbininkus. Aštuoni šimtai keleivių, daugiausiai svetimsaliai piniguočiai, išlėkė automobiliais iš Rymo, nes bėdiniškai buvo pradėję akmenimis ir juos mėtyti. Amerikos milijonieriumi Morganui, ten esančiam, valdžia patarė nesirodyti ant gatvės. Tas ir paklausė.

Iš lietuviškų dirvu Amerikoje**North West Chicago, III.**

Sioje miesto daly lietuviai yra apsigyvenę sėmiau, negu kitose dalise miesto, pagal Chicagos lietuvių istoriją. Bet apie jų darbą labai mažai tenka girdėtis kadangi jie nieko ant tautiškos dirvos neveikia; žmonai dauguma yra sulenkėję, ne prisipažintą visai

kad jie lietuviai: kitas labai sunkiai supranta lietuvišką kalbą, vienok ne nori lietuviškai kalbėti. Tas ne būtų per daug juokingu, jeigu būtų žmonės apsišvietę.

Apleidžiant tą dalyką, kaip po ne turintį dideles vertes korespondencijoje gvildenti, turiau pranešti, kad vienok jau ir čia pradėjo rasti geresnių tautiečių, kurie savo tamsesnius brolius ragina prie mokslo.

Randasi keletas lietuviškų draugysčių, nors iš tų draugysčių ir ne visos rupinasi apšvietos dalykais, apart L. S. S. ir S.L.A. kuopų, kurios nors retkarčiais parengia prakalbas Kovo 28 d. ir gi buvo parengtos prakalbos per 81 L. S. S. kuopą.

Nežiurint į tą, kad vietinis klebonas Lukošius savo parapijonams buvo uždraudęs lankytis ant socialistų prakalbų, žmonių susirinko daug; matytis, kunigo uždraudimas tiek reškia, kiek apskelbimas.

Kalbėjo P. Kaitis, kuris aiškino apie darbininkų reikalus ir kokie yra draugijoje žmogaus privalumai bei kaip turi pagerinti savo buvį. P. Galskis aiškino klėsų kovą ir nurodė reikalingumą apšvietos del išsiliosavimo iš dabartinės kapitalistų vergijos; taipgi ragino risti į darbininkų organizacijas ypatingai į L. S. S. Tarpais prakalbų buvo deklamacijos. Kaip kalbos, deklamacijos, taip ir dainos susirinkusiems patiko. Panašus susirinkimai reikalinga būtų parengti tankiau, nes žmonės lankosi; matyt, pradeda suprasti jų naudingumą.

Ten buvęs.

—Nusmukus „The Bell“ korporacijai, kuri tik vieną lietuvių nunešė apie \$13.000 ir apie 300 žmonių nuskriaudė susitvėrė kita tokia bendrovė „Bridgeport Clothing Co.“ Pardavinėja drapanas ir biznis eina kaip ant mielių, nes lietuviai vėl neša pinigus.

Kovo 29 d. socialistų partija turėjo susirinkimą su prakalbomis. Tikslas sušaukimo: aiškinti klausimą, dėlko lietuviškuose laikraščiuose iškilo peikimai socialistų. Kalbėjo: Jančauskas, Puskunigis, Gūgis ir Valparaiso studentė Baranauckiūtė — Jukelienė. Ši kalbėjo apie 2 valandį, peikė moteris už nesistengimą mokintis. p. J. kalbėdamas privedė kad draugo Klembaucko mirtis (Springfielde už muštojo), esanti lietuviškų laikraščių nuodais užkrestos žmonių vaisius; regis norėjo pasakyti, kad dėl suindancijų straipsnių ant velionio atsirado mušėjai. Biskį geriau kalbėjo Puskunigis, nes vengė ypatingumų; o geriausiai — Gūgis: jis nepripažino nė vienai lietuvių partijai neklaidingumų. Taipgi išrodinėjo, dėlko kunigija šiandien bijosi socializmo, nes jie nieko apie jį nežino. Išrodinėjo, dėlko šiandien tokis įstabus surėdymas, kad visur visko pilna, o žmonės miršta badu — mat pabrūkai per daug pridriba, paskui žmones prašalina iš dirbtuvės ir neduoda jiems nė darbo nė padirbtų daiktų. Dar kalbė-

jo vienas oratorius rusiškai, bet jau žmonės buvo pradėję skirstytis, todėl norintams klausyti, bildėsis jau nedavė girdėti. Apie tai, dėlko liet. laikraščiuose socialistus išbara vienok niekas neišaiskino.

Chicagos lietuviškų draugijų susivienijimas da regis dar buojasi. Turi čarterį po kaučija išdininką, laiko susirinkimas Radzevičiaus salėje ir tariasi jungtinėmis pajėgomis pasistatyti lietuvišką svetainę. Girdėtis, kad „bažnytiniai“ ragina kunigą Kriauciūną taipgi statyti svetainę, šalia bažnyčios, po bažnytinį draugijų priežiūra. Blogai neišeis; tegu stato abeji. Lenktinėms atsiradus, pasistengia žmonės labiau darbuotis.

Tas pats.

Brooklyn, N. Y. Išveikimo brooklyniečių. Nuo seniai čia yra pagarsėjusi LSS. 19 kuopa, kuri netingi pašvęstriuso ir darbo žmonių apšvietai. Lengviaus yra darbuoties, kad čia randasi jau keletas gerai išdirbusių vyrų. Da ir daugiau čia galima būtų nuveikti jeigu visi dirbtų visuomenės dirvoje išvieno. Pakilus kartais ypatingiems nesutikimams, prasidėjęs užmetinė vienimis ant kitų klaidas, tankiai jau susitrukdė ir viešas darbas.

Tulas A. Z. „VL.“ N 8 užmeta 19 kuopai, buk pirmiaus darbuoties, o dabar gi nuilso. Tas netiesa!

Pereitą žiemą ir nenorintis galejo užtemyti veikimą, ypač Lietuvos revoliucijos laiku; buvo rengiama prakalbos, pranešimai, teatrai, baliai ir tt. Likusį penką pašveždavo revoliucijos naudai. Buvo taipgi skaitomi referatai ir prelekcijos.

Siemet, tiesa, užstojus križiui buvo liautasi kelti balius ir teatrai; bet už tai daugiau buvo atkreipta atydos ant darbininkų propagandos; buvo iki šiam metui, kas ketvergas p. Draugelio salėje laiko mos prelekcijos, diskusijos ir vieši debatai.

Tat nereškia nusilpnėjimą. Toliaus A. Z. primena toje pat korespondencijoje apie tvarkos ardytojus, kurie, kenkia p. Vinikaičini prelekcijas laikyti; nurodo pavyzdžiui vasario 9 dienos vakarėlį ir meta betvarkumą ant „pažangesnių vyrų“.

Aš čia ir noriu plačiau paaiškinti apie tuos nesutikimus ir „kenkimus“, iš kur jie gimė Brooklyne ir kas juos palatko.

Pribavus drg. Antonovui į Brooklyną, naudodamosi taja proga Lietuvių Apšvietos Draugystė parengė prelekcijų eilę. Buvo gvildinama metų klausimas (jei kas nori apie tą žinoti plačiau, teperskaito 6 N „Vienybės Lietuvių“ taipgi „Lietuvos“ ir „Kovos“).

Lankantiems ant tų prelekcijų pp. Vinikaičiui ir Perkunui, tulos Antonovo nuomones nepatiko, jie buvo daugeliui kam priešingi ir bandydavo priešingai aiškinti. Kad būtų aiškine nuosekliai ir rimtai, tai gal visiems žmonėms būtų buvusi nauda. Bet jie griebdavosi už visko su piktumu. Už tai ir paskilda-

vo tarpu Antonovo ir judviečių šalininkų ermyderiai ir ginčai, kurie užsibaigavo jau ypatingas barniais.

Vienok matydami, kad visuomenė visgi labiau pritaria Antonovo nuomonėms, Vini kaitis ir Perkunas parengia savo prelekcijas. Sušaukę visuomenę apskelbia, jog Antonovas labai klaidingai mokinęs ir jie pasirupinsią tas klaidas žmonėms išaiškinti. Jau pirmam susirinkime pasirodė, kad neturi svarbių faktų, ant kurių galėtų kitų „klaidas“ surasti, ne gi rimtos kritikos pradėti. Vienok jie to nepasitebėjo. Sutvėrė tuojaus „Progresso Ratelį“, kuris da gyvoja ir dabar, tik gaila kad neį progresą rieda...

Idant parodyti visuomenei, kad aš nevienpusiauju, trumpai paminėsiu iš „ratelio“ prelekcijų ištraukas, kurios liudys, kad tokios prelekcijos, nors su gerais norais, bet visuomenei ne naudingos.

Štai žodžiai prelegento Perkuno: „Kas apie socializmą svoja, tai veltai: daug, daug dar šimtų metų praslins, kol ta gadyne įvyks. Geriau leiskim veikti protu, pažinkim patį save. Ir jus, Brooklyno moteris, veltui lankote politikus susirinkimus; kol jus atiduosite svajonėms tik apie politiką, tol prispauda, bėdinomas ir nelaisvė visados bus ant jumis. Negimdikyt kudičių silpnapročiais ir nedauginkit dvasės ubagų skaičių. Tik tai tada gims kudičiai sveiki, reiti ir kiltų nuomonių, kada bus jie užvaisinti graziame kambary, išpuostame gelėmis iškabinėtamė dailiais paveiklais ir įdomiomis stovydomis išstaiinėtame. Reikia apmilyti jo likimą ir skurdę pirmiaus, negu ateina pageidaujamas svečias. Tuomet tik gims kudičiai su sveikomomis ir kiltomis nuomonėmis“.

Užbaigus prelegentui kalbą, kažkas iš publikos (vyriškis) pasiprašė balso ir paklausė: „Aš malonėčiau turėti kudičius sveikus, protingus ir retus. Bet gyvenim vargingai; užvaisyti negaliu puikiam kambary, nes jo visai neturiu. Gal prelegentas žino geresnį budą, malonėčiau išgirsti“.

Tuomet jam prelegentas imo ir atsako štai kaip:

—Tu esi — ne Jokubas, ir Izaoko negimdysi: tau žinot nereikia.

Tokį atsakymą gavęs užklauses, baisiai susigėdino, o publika pasileido juokais iš tokio atsakymo.

(Užbaiga seka).

Providence, R. I. Lietuvių čia daug, bet neturi sutikimo. Dacina net iki tokių blogumų, kad geležiniais „krumpliais“ galvas daužo vien ti kiems... Baisi tamsybė, kurion da labiau stumia lietuvius — vilniečius lenkas kunigėlis, Jis mat labai draudžia nuo laikraščių skaitymo, bijo, kad lietuviai neapsišviesitų.

Darbai beveik visai sustojo. Miesto valdybos apskaito, jog esą čia 40.000 be darbo žmonių. Tariasi duot pašalpą, išrast darbus; bet taip viskas pas juos ir nuveina ant žodžių.

—Da tik merginų darbai prie verpimo eina.

Balandis.

Cleclum, Wash. Kovo 14 d. pas lietuvių p. Kurtinaitį atsitiko baisi nelaimė: jo švogeris Petkevičius, ruošdamosi rytmeti eiti į kastynes, sumisno padėti pečiun sušalusį dinamitą, kad atšiltų. Dinamitu mat kastynėse šau lo anglius. Dinamitas atšilo, bet plyšo ir netik sugriovė du stubos ruimu, bet sužeidė Kurtinaitienę ir jos brolij. — Atsargiai su tokių dešų kepimu!

Kasyklėse darbai eina jau prastai — dirba po 3-4 dienas į savaitę. Kitokių darbų čionai nėra, kaip tik anglių kastynės.

Lietuvių čia nedaug.

D. J. Puišis.

Lawrence, Mass. Kovo 30 d. Lietuvos sunų Dr-tė parengė prakalbas. Kalbėjo Jokubynas, „Tėvynės“ redaktorius ir Tareila. Šis kalbėdamas labiausiai kabinosi prie žydų, kurie su „insurence“ lietuvius išnaudoja. Reikėtų jam patėmyti, kad per daug vienpusiškas: ne tik žydai čia apdraudimo kompanijas turi; bet visokių tautų biznemereriai. Kam tad ant vienų žydų užsiplut? Apie koloniją tik lypstelėjo, nors reikėjo apie tat kuoplačiau apkalbėt. Nurodė, kad Lietuva buvusi galinga ir turėjusi tokius narsunus, kaip Gediminas ir kiti. Tai girdi S.L.A. yra jų atžala. Kalbėjo karštai, daugelį sugraudino, o man net asaros nusirito per veidus. Po kalbos buvo užklausta publika, ar neturi kas ko užklausti. Atsistėjo du: vienas užmetė, kam žydus peikia, nes jie esą geresni už lietuvius, —bet neparodė, kuom jie geresni; o kitas barėsi kam užpuola ant socialistų. Čia Tareila ir Jokubynas aiškino, kad jie ant socialistų taip neužpuola, kaip šie per „Dilgeles“ tautiečius terlioja. Taip ir užibaigė prakalbos.

J. Žukauckas.

Baltimore, Md. Šiam mieste daug yra lietuvių, bet ant tautiškos ir darbinikiškos dirvos mažai tėra dirbančių. Galima tik ant pirštų suskaičiuoti tuos, kurie su pasišventimu nenuoalsiai visuomenę labai dirba: rengia prakalbas, lošia teatraus, palaiko susišėmus su kitų tautysčių darbininkais ir tuomi budina žmones iš dvasiško apsnudimo.

Beveik tą viską atlieka LSS 14 kuopos sąnariai.

Vienas dalykas pas mus, lietuvius, žmonai yra pageidaujamas —geras agitatorius, kurio mes neturime; pertai ir apšvietos bei susipratimo darbas pas mus labai sunkiai einasi. Siai pasireklemtot arba piktikuot vienas kitą, tai pas mus yra gema gabių; bet jeigu prisėina kas svarbesnis atlikt ar pakalbėt, tai mūsų narsų vyrų kaipi kur dingsta.

Kovo 8 d. atsibuvo žmonai tarptautiškos prakalbos, lietuvių svetainėje ant Barre str. Buvo susitarta penkių tautysčių darbininkų: anglių, rusų,

zydų, lenkų ir lietuvių plačiai apkalbėti bedarbes ir padaryti kokius nors linkui to nutarimus. Priimta buvo rezolucija vardan 40.000 Baltimorės bedarbių, kurioje reikalaujama nuo miesto galvos (mėro) kad pasirupintų duot darbą arba maistą.

Ir čia, jeigu nebutų pribuvęs iš Philadelphijos p. Dubickas, tai kalbėtojaus nebūtum turėję. Jis pribuvęs plačioje prakalboje išdėstė, dėlko šitos bedarbės ivyko ir nurodė, kaip nuo jų reikia atsikratyt.

Vakare, toje pačioje vietoj atsibuvo diskusijos. Prisirinko žmonių pilna salė. Viskas iš pradžių dailiai sekėsi, kolai nebuvo girtų ir tamsų kurie pakėlė lermą ir iškrikdė visą susirinkimą (Hum! Red.).

Teisybė, yra čia ir daugiau veikiančių organizacijų, bet tos jau baltimoriečių gyvenime menkesnę rolę lošia. Devynios susišėpliamos draugijos, kurios tik taiso ligoniams patalus ir prie mažiausios progos leidžia sąnariams į ligos patalą atsigulti; drangas draugijon įsirašęs nieko nepaiso, tik jieško progos, kaip įsimesti ligą.

Sekančiai vietą užima Teatro Mylėtojų Draugystė, kuri užsiima vien tragedijų peratymais ir parengia per metus vieną kad net miela žiūrėt. Vasario 24 d. perstatė tragediją „Narimantas“, kurią lošė devynios ypotos. Aktoriai siurbavo ant scenos pasipuošę kaip kokios dvasios, o kalbėjo taip tykia, kad ant nelaimės publika nieko negirdėjo. Da tik prusas Bugardas kai kada užrikdavo, kuriam publika labiausiai ir plojo.

Teatrininkai pralaimėjo darbą, trisų ir nemažai padėjo lešų.

Vienas pagirtinas dalykas pas Baltimorės lietuvius, —tai jų knygynas, kurį šelpia visos organizacijos pinigais ir medžiagiškai. Tas šviesos žiedyns, jeigu išsilaikytų, tai neužilgio jis išduotų puikius vaisius. Bet vargiai jis išsilaikys, nes Baltimorėje yra galingas apšvietos priešas —tai daugybė smuklių (salūnų); yra tų sesučių į 100, stovi jos eilėse ant visų takelių, kur lietuviai vaikštinėja, simpatiskai kviečia užeit ir... atiduot savo pinigų. Nuo jų niekur neišsilenski. Kuris da ir norėtų nuo jų asikratyti, tai draugai varu įtraukia, nešė įsineša!

Ir per tai mūsų žiomykštė visuomenė yra nupolusi doriskai ir protiskai iki žemiausio laipsnio. Nerupi jiems nė gyvenimas, nė ateitis. Nežino, kas yra geras, o kas blogas. Gyvena ot sau kaip neprotingi sutvėrimai ir nieko jau iš savęs gero nebesitiki. Atsidavę ant Dievo valios ir darbavių malonės, kenčia ir neša sunkų gyvenimo jungą, kuris slėgia vis sunkiau ir sunkiau.

Nėra pas mus jokios darbininkų vienybės; darbininkas yra darbininko priešas, ir darbaviai kaip nori, taip juos visus išnaudoja. Ir niekaip negalima tam pasipriešinti.

Dveji metai atgal turėjome savo siuvėjų (kriaučių) uniją, kurios vaisiais iki šiolai naudojames. Bet negalėjome jos užlaikyti ir paguldėm į grabą. Kodėl? Dėlto, kad tuomet rpu buvo įvalios darbu; reikėjo dirbt net laiko perviršiais (overtime), o turint pinigų, reikėjo ir visas smukles aplankyti. Nebuvo laiko kuomet nueit į susirinkimus, ir taip savo unijai, pernai berželio mėnesy užgiedojom „amžina atsil-“ ir užbaigėm su ja. Dabar pamatė siuvėjai, kaip tai buvo geras dalykas unija, kelia vėl iš numirusių. Bet sunkiai duodasi.

Kovo 10 d. buvo atvažiuojes iš Brooklyno, N. Y. organizatorius A. Kuševičius, bandė suorganizuoti, bet nieko nepesė išvažiuo. Priežastis gal ir ta, kad pats organizatorius mažai yra apsipaziūses su darbininkų reikalais, negalėjo gerai išaiškinti, ką unijos reikšias ir kokią naudą žmonėms su teikia. Nusiskundė tik, kad jau tris savaites važinėjęs-organizuojęs, daug jau suorganizavo, o su baltimoriečiais nieko negalys padaryt. Reikia pasakyt, kad baltimoriečiai ir patys gerai supranta unijos svarbumą ir kaip ji darbininkams reikalinga, bet negali jos per savo ištvirkimą išlaikyt.

K. M.

Tev. Myl. Dr-tės reikaluose.

Be abejonės sanariams yra zinomas, kad Lietuvių Mokytojų Sąjunga išsiuntė iš Vilniaus gegužės 24, 1907, mūsų draugystei 2000 egzempliorių savo išleidimo „Aritmetikos“.

Tame reikale man buvo pranešta per „F. Bortu“, kad susinėsti su New Yorke esančiu expreso kompanijos biuru, kadangi jos toliau neisija. At tą reikalą pridabodamas, rašiau į American Express Co. (65 Broadway New York) net du laišku. Negavęs atsakymo, prašiau „Vien. Liet.“ leidėja p. Paukštį, kad pasiteirautų. Pasiteiravo, bet be pasekmės. Tad vėl rašiau porą kartų ir gavau atsakymą (vasario 25, 1908), kad jie „paziūrėsia“.

Bet aš pabijojau kad jų pažiūrėjimas neužtrukėtų kokių 5 mėnesių laiką, ir kad nebutų knygos parduotos už lėšas — nukeliavau kovo 1 d. į New Yorką. Parodė dokumentus, kad buk knygu skryne esanti išsiuntę į Plymouthą dar liepos 20, 1907. Bet kad adresantas neatsiėmęs, tai rugsejo 11, 1907 jie nusiuntę į Scrantoną, į „vėrauzę“.

Dabar perstačiau visą reikalą Plymoutho gelžkelio agentui; šis atsakė jis tris sykios rašęs adresantui, tai yra man, kad atsiimčiau; bet nesulaukdamas atsiamant, pasiuntęs į Scrantoną, kompanijos sakrovon. Ir pasirodė kame klaidada: adresas į mane buvo toks „Tom. Sunasoman“, be gatvės vardo ir numerio. Pertai aš ir negavau jokios žinios ir tiek turėjau ergelių.

Po visokių nesmagumų pagaliau apturėjau siuntinius kovo 14, 1908, apmokėjau persiuntimo lėšų \$28.68.

Siuomi pranešu vyriausybei ir visiems TMD. sanariams, kad „Aritmetika“ yra jau rando; jeigu tas knygas reikės išsiuntinėti, tai teiksites man apie tai pranešti kuoveikiaušiai, nes toji knyga seniai yra draugų laukiama.

Su guodone

Jonas Simanavičia.
Knygius TMD.

Glen Lyon-Wanamie, Pa.

29-ta TMD. kuopa, savo susirinkime kovo 22 d. nutarė: Matant, kad centro išduinikas, p. Kazunas nenori išduoti atskaitas, patariame, kad visos kuopos apskelbtų per organą: kiek katroji kuopa jam buvo pasiuntusi per tą laiką pinigų. Tokiu tik budu regis dažinosisim, kiek yra mūsų išde ir tokiu budu mes patys pasidarysim savo apyskaitas. Mūsų kuopa buvo išsiuntusi: gruodžio 27, 06, \$10.05, vasario 28, 07 — \$3.00.

Komitetas.

Vietines ziniuos.

— Ant New Yorko staitkarių jau tapo įvesta sistema mokėt kelpinigiūs tuojau jli pant važiuot. Tam tikslui yra įtaisytos skrinutės, į kurias reikia įmest penktikus. Permainas įvedė dėlto, kad publika trečią dalį kelpinigių neuzmokanti, nes konduktoriam susikimšime nepėja surinkti; kitus, kad ir surenka, tai sau pasilieka. Keletas šimtų dolerių per metus kompanijoms ir nutruksta, kuriuos pridėjus prie pelnijamų milijonų, visgi daugiau, negu mažiau.

— Sudegus ties Clevelandu arti 200 kudičių mokykloje, New Yorko vyriausybė suskato peržinti rėti savo mokyklas. Apvaikšėjo komisijonieriai po New Yorką, Brooklyną ir Bronxą rado 364 mokyklas lygiai tokiame padėjime, kad užsudegus galėtų niekas neišeit iš vidaus. Vienoje tik mokykloje, ant Audubon Ave. ir 168 gat. buvo 1400 kudičių, o subudavo ta buvo už vis prasčiau. Todėl 50 tokių mokyklų skubinau uždare. Kitas šoko taisyt, o prie tųjų net pristatė po vieną ugnagesį dienomis stovėt.

— New Yorko miestas ketina pradėti naujus tunelius kasti apačia 4-tos Ave. nuo Brooklyn iki Bronx. Tas duotų kokiai 10.000 darbininkų užsiėmimą. Bet tas puikus su manymas patiko visai netikėtai. Miesto išdo kontrolieris Metz nenori tunelių darbo pavesti miesto žinybai, motyvuodamas, buk nesą išde užtektinai pinigų. Nors tas yra ne tie: a: miestas gali išleisti akcijas, prieg tam atsiranda tokie tunelių kontraktieriai, kurie už darbą ims nuo miesto mokestį, tada, kada bus gatavas darbas, o darbininkams patys mokės. Matytis, kad Metz dėlto priešinās, kad turi slaptą mislį pavėdimo tunelių kokiai geležinkelių kompanijai, o ne miestui. Matytis, laka kur nors kieno bludely... Užtai dabar ponas Metz gavo jau keletą anonomišku laišku, kuriuose vardan bedarbių, grumoją jį nužudyti, jeigu ant greito tunc-

lių kasimo nepristos. Metz tokius laiškus ignoroja.

— New Yorko socialistai rado sau naują publiką. Balandžio 1 d. turtingiausiam Astor hotely, Ekonomijos Klube, buvo susirinkę New Yorko ir apielinkiu piniguočiai. Buvo bankieriai, vaizbanai, fabrikantai ir kapitalizma palaikantieji publicistai. Užsimanė jie pasimokinti socializmo teorijų ir užkvietė garsiu socialitu rašėją ir veikėją, Morrisą Hilkvit, kad pasakytų prakalbą. Buvo prisruošę jį suniekinti. Bet nuo vidurio kalbos iki pabaigai visi plojo; taip ir negalėjo sveikos kritikos priešais pastatyti.

— Policijos komisijonierius Bingham reikalauja nuo miesto valdybos paskirti 100.000 ant suorganizavimo didesnės slaptos policijos armijos, kuri turėtų ginti New Yorką nuo „anarchijos“. Spauldoje pasipylė išjuokimai ir rimti nurodymai, kad toks sumanymas atžabės sąlygas panašias Rusijoje arba Paryžiu. Slapta policija paskiaus pati per save pavirsta į anarkistus ir plėšikus, kaip pasirodė Paryžiuje su slapta organizacija „apašų“, kurių darbai daug juodesni už Amerikos „Juodąją Ransą“, nes dalyvauja patys policijantai, ir aplėšimai gyvenotojų pavirto į tikrą plėgą.

PERŽVALGA.

— „Lietuvos Ukininkas“ praneša, jog Vilniaus gubernatoriaus esą leista naują lietuvių savaitinį laikraštį „Garas“, leisianti jį Juzefa Višias kiene.

— Vasario 25 d. Peterburge pasimirė kunigas Kazimieras Jamius, buvusias Peterburge dvasiškosios profesorius akademijos, garsus kalbų žinovas ir karštas Lietuvos mylėtojas „V. Ž.“ užpiešia jo šiaip veiklumą: „Nors savo veio kalų nemėgo spaudzinti, bet jo raštų įtekmė ant mūsų kalbos išsilavinimo buvo didelė. Numirė skurde, nors kitų mūsų kunigai tukstančius turi; su šelpti kunigą mokslinčių ne pasirupino nieks, buvo tik atsišaukę, „Šaltinyje“ a ukų.

— Pasirodė 1 N savaitinio laikraščio „Pirmyn“, kurį leidžia „A. Antonov et Co.“ Minersvilleje, Pa. Įžengiamam jame straipsnely mes randame pasibriežta to laikraščio veikimui plėgą, butent: „Savo laikraestyje skiriame kuoplačiausią vietą socializmo kritikai, ar tai ji išėitų iš draugiškos pusės ar iš priešinios“. Dalykas tai rods ne naujas — visi laikraščiai šiandien apie socializmą tankiai prašneka, tai iš tos, tai iš kitos pusės. O „Kova“ ir „Žarija“ ypatinagai tą filiozofiją skelbia. Vienok tam tikro laikraščio, tai yra rimtos mokslingajo socializmo kritikos organo, da mums truko. Reikia tikėtis, kad „Pirmyn“ tą savo uždavinį atliks, ir todėl naują bendraieivį širdingai pasveikiname. Pirmama numeris, a part įžengiamojo straipsnelio, škieo „2000 metų po Kristaus gimimo“ ir vertimo „Moteris prieš teisybes ir logikos teismą“ — rašinelius paties redak-

toriaus Antonovo, beje poros eilučių — Baltrušaičio ir Viskoškos — daugiau nėra nieko. Bet gera pradžia visuomet skina platų kelią tolesniam darbu. O „Pirmyn“ turi pradžia gerą: tikslas prakilnus, rašyba lengva, formatas (16 psl. kaip „Liet. Ukininko“) pats paraukusis, popiera ir raides gražios. Viskas žada laikraščio leidejam klotį.

— Apie Škotijos lietuvius retai primenama. Tenai brudada-juda. Darbininkai organizuojęsi. Sausio 4 ir 5 d. atsi buvo pažangesnių lietuvių su sivažiavimas. Buvo atvykę jau nuo pirmiau susitvėrusių penkių socialdemokratų kuopelių 9 delegatai. Sutvirtinta lietuvių politiška organizacija ir duota jai vardas „Lietuvių Social-Demokratų Darbininkų Sąjunga Didžiojoje Britanijoje“. Galima būtų užmest organizacijos vardo ilgumai, kurio tyčia nesimokinės retas jos narys gerai ištarys. Vienok šiaip, tokiu škotiečių judėjimu reikia pasidžiaugt.

Leidžia jie savo dvisavaitinį laikraštuką „Rankpelni“. Rėdomas neblogai, škotiečiams lietuviams kaip tik tinkamai Paskutiniu laiku leidejai buvo užsitraukę papeikimus mūsų spauldoje, už sumanymą patraukti „Rankpelniui“ skaitytojus su lioterijų pagalba, panašiai kaip ir „Šaltinis“ padarė. Kritikavo „Žarija“ ir „Lietuvos Uk“. Mūsų škotietis bendras prie kalties neprišipaziņo, bet visgi apie lioterijas aptilo... Ar šiaip, ar taip — jos vis gi yra netinkamas budas laikraščių praplatinimui, nē gi praktiškas. Tuli ir amerikiečių liet. laikraščiai anais metais buvo lioterijas bandę. Ar pamatė kad jos nevietoje, ar persitikirino, kad neduoda tiketo pelno — dabar liovėsi. Patirta, kad norint laikraštį pažemint, pradek lioterijas. Taip ir „Šaltinis“ sau padarė.

— New Yorke einantis rusų laikraštis „Ruskij Golos“ praneša, jog yra Amerikoje sumanyta padaryti visų iš Rusijos išėjusių darbininkų surasą. Tam tikslui atspaudzino blankas, kur bus atžymėta: kokios kas tautos, religijos, amato, amžiaus, luomo ir tt. Tokią statistiką paskiaus apskelbs Amerikos ir Rusijos spauldoje. — Praėjusių metų „Vienybėje“ buvo pasirodęs sumanymas padaryti panašų surasą lietuvių amerikiečių. Bet tas nerado atbalsio. Reikėtų, kad mes kosmopolitai. Todėl dabar privalome nors prie rusų surasos prisidėti, jeigu norime, kad butame zinomi, kad mes kas nors esame. Blankų galima gaut šiuo adresu: „Ruskij Golos“ 56—3-rd Ave. New York.

— Rusiški pinigai pakilo vietinėje biržoje. Pirmiaus už 50 centų išduodavo bankai 1 rb. ir 2 kap; dabar tik 97 kap.

— Neseniai New Yorke atsi-buvo rusų pirmievių konferencija, kurioje dalyvavo šių partijų draugijų atstovai: socialistų, revoliucionierių, bundistų, socialdemokratų, anarkistų ir revoliucijos pašalpejų — „Raudonojo Kryžiaus“. Nutarė

atsišaukti per visus laikraščius į Amerikos visuomenę, kad nesiduotų caro provokatoriams apvilti. Dalykas tame, kad caro valdzios šnipai siuntinėja turtingesniams amerikonomams laiškus, kuriuose reikalauja neva revoliucijai pinigų; jeigu neduos, tai grāšina atkeršyti. Pasirašo rusais anarkistais — komunistais. Mi-nėtos organizacijos praneša Amerikai, kad tai caro šnipų purvini darbeliai, kurie nori užsiuodyti amerikonus ant išėivių, ir užkenkti Rusų liuosybės judėjimui.

Iš Lietuvos.

Kaunas. Čia prasidėjo metalo pabriku krizis. Per Kalėdų šventes sustojo darbas visuose metalo pabrikuose. Darbininkai nedirbo keles savaites. Po naujų metų darbas prasidėjo, bet po poros savaičių Šuvalo pabirkas užsidarė. Kalba, kad subankrutijęs. Kiti speja, kad pabirkantas noris sumažinti darbininkų skaitliū. Žinia tiktai, jeigu darbas vėl prasidės, tai bus priimti tik „ištikimesnieji“ darbininkai. Už dvi savaites Šuvalo liko neuzimokėta. Darbininkai padavė jį į teismą. Bylą lėmėjo, bet negavo už dvi savaites, tiktai už 8 dienas: girdi, jeigu reikalausią už dvi savaites, tai jiems priseisija laukti pinigų metus arba ilgiau, kol pabirkas pilnai nelikviduosias. Teip pabirkantas „apejo“ be darbius darbininkus! Kurgi pasidėjo šv. Juozapo darbininkų draugija? Kodėl ji neatėjo darbininkams su pagalba? Atsiliepė turbut jos širdy pabirkantų kišene.

Vilnius. Latvų tarpe.

Visokių tautų Vilniuje esama po truputi. Yra ir latvių. Nemažai jų yra rodos, valdininkų tarpe. Apsčiai taip pat latvių jaunuomenės yra vietinėje junkerių mokykloje. Anot vieno Vilniaus kunigo latvio Puncelio, nemaža yra latvių merginų tarp tarnaičių.

Iki šiolai Vilniaus latviai, nesusikuopuoja jokion draugijon, skendo rusų ir lenkų tarpe, kaip iki neseniai ir su lietuviais buvo. Pernai buvo jie besidedą prie lietuvių, kaipo artimiausios jiems giminės. Išreikškus kai kuriems latviams norą išgirsti nors retkarčiais per lietuvių vakarus kokią nors latvių dainelę „Vilniaus kanklių“ choras buvo išmokęs porą latvių dainelių ir per vieną šeimyniškąjį „Viln. Kanklių“ vakarą su dainavo latviškai. Gana skaitlingai atsilankė tame vakare latviai (atėjo nemažas burys latvių junkerių). Sudainavus chorui tautiškąją latvių giesmę (imną) „Devs sveti Latviju“, latviai atsistojo. Atsistojo, žinoma, ir lietuviai, norėdami tuo išreikšti jiems savo broliškus jausmus ir prielankumą. Kai kurių latvių akyse net ašaros blizgėjo. Dabar Vilniaus latviai yra sumanę įkurti čia latvių draugiją.

Vilkaviškis. (Suveikų gub. Ištinka iš laiško)... Dabar stengsiuos papsakoti apie visą dalykų stovį Lietu-

voje, duoti nors trumpus atsakymus ant jūsų klausimų.

Amerikos žmonėms išrodo, kad Lietuvoje jau visai tylu-ramu, kad nėra jokio judėjimo žmonės sau snaudžia ir... daugiaus nieko. Kitai vienok yra. Kada prisiziūri į Lietuvos gyvenimą ir žmones, pastebi visuotiną žmonių stengimąsi prie politiškos revoliucijos; tas stengimasis yra toks didelis, kad kiekvienas jaunesnis žmogus, tik ir mislina apie geresnę ateitį, apie tą ir šneka; ir rodos, kad progai pasitaičius, didelė didžiūma lietuvių yra gatavi sukilti prieš tas kartybes, kuriomis ant kiekvieno žingsnio žmones vaišina. Nors persekiojimai didikai, bet revoliucijos judėjimas tebėra neuzgeses, kaip Lietuvoje teip ir pačioje Rusijoje. Tiesa, dabar didelių ginkluotų sukilimų keesti, bet niekas sumanesnis neuzginčys, kad liaudies netenknumas anga, ir kad joje kas nors slapčia darosi: kitur net ir aiškiai duodasi pastebėti, kad ruošiasi minia prie kovos su valdzia ir gali but, kad ginkluotas sukilimas iškils visai artimoje ateity.

Pas mus agitacija yra varoma be atlaidos. Žinoma tu vyrų, kurie veikė per dvejus paskutiniusius metus, jau nebėra kaimuose: vieni kalėjimuose, kiti ištremti, tretį vėla į kuriuos kraštus kieto likimo tapo išblaškyti. Bet dabar yra organizuojamos naujos sovotojų kuopos po kaimus, uvis iš jaunų ir priaugančių žmonių, visokių luomų. Į socialdemokratų kuopas prigali daugiausiai žmones proletarai. Po jais eina mažūzemiai, paskiaus gi dedasi ir ukininkai — vaikinai ir merginos. Ukininkų didžiulaukių, prie LSDP. gal nėra ne vieno prisidėjus; jie beveik visi, kurie jau skaitosi save apšviestais, yra „žiburiečiai“. Jeigu ir randasi koks ukininkas socialdemokratų cilėse, tai jau tik žmogus gerai susipratęs ir idealistas. Gerai susipratusių socialdemokratų kaimuose šiuolaik labai mažai tėra: reikia pripažinti, kad dabar Lietuvoje labai reikalinga yra žmonės, kurie vestų agitaciją, eitų kuopa nuo kuopos, aiškintų socialdemokratų ir revoliucijos siekinius.

Bet ir to da mūsų kaimo darbininkams neužtenka: reikia mūsų žmones, nors paviršium, supažindinti su visomis mokslo šakomis, idant galėtų vėliaus gilesniai pažinti politiką ir socializmą. Reikia mums kuodaugiausiai tokių, kurių neskaitylingas burelis dabar yra Lietuvoje, agitatorių, kurie perbėgdami tai vieną tai kitą kraštą, mokina žmones, pasakoja jiems jų privalomus, lavina ir ruošia prie kovos jau susitvėrusias kuopes, idant škilus revoliucijai neatsikartotų tokie baimingi pralaimėjimai, kaip buvo pirmiaus.

Tik tas yra bloga, kad mes tokių agitatorių mažai tegalime užlaikyt. Mat tam reikia pinigų, o šių pas mus tai ir nėra. Dėl tos priežasties ir Suvalkų gubernijoje mes teturime vieną toki agitatorių, nors, galint jų daugesnį užlaikyt, rastūsi gal ir daugiau to-

(Žr. 6 pusl.)

Pazvelgus atgal.

SOCIOLOGIŠKAS ROMANAS

Eduardo Bellamy.

VERTĖ

[Pranas Siulelis.]

(Taša).

medžiagiskoju mastu. Žmogus kuris stengiasi, jau tuomi ir užsipelnijs sau tiasas. Visi kurie daro tiek, kiek jie įstengia, yra lygiai užsipelnę. Nors dieviškiausias ypatybes žmogus turėtų, vistiek jis privalo tiek dirbti, kiek jis gali. Žmogus turis didelį gabumą, ir nedarantis to, ką jis gali padaryti, norins ir daugiau padaryti, negu žmogus su mažesniais gabumais, vienok yra skaitomas mažesnės vertės darbininku, jeigu nedirbs tiek, kiek gali; ir jis mirs budamas skolingas savo broliams. Sutvertojas paveda žmonėms tokius uždavinius, kokius jie turi sau duotus gabumus; mes gi tik reikalaujame, kad jie savo uždavinius išpildytų.

— Be abejonės, tai labai prakili filiozofija, — tariau aš, — vis gi man tas atrodo žiauriu, kad tas, kuris padaro dusyk daugiau negu kitas, nors ir abu darytų tiek kiek gali, turi pas jus užsiganėdinti vienodo pelno dalimi.

— Nejaugi tas viskas tamistai taip ir išrodo? — atsakė dr. Lit. — O ar jūs žinote, kad man tas ir gi išrodo keistu. Dabar žmonės taip supranta dalyką kiekvienas, kuris prie vienodų sąlygų gali padaryti dusyk daugiau negu kitas, vieton pagyrimo už tai, užsitarantį bausmę jeigu nedaro to, ką jis gali padaryti. Ar gi jūs devynioliktam šimtmetį apdovano davot arklį už tai, kad jis veždavo didesnę sunkenybę, negu ožys? Dabar mes jį botagu papliektume, jeigu jis nepavežtų tos pat sunkenybės, ir būtų teisingai: jis turi tą atlikti, nes jis yra dusyk stipresnis. Stebėtina, kaip mainosi doriškos pažiūros!

Tą tardamas mano šeimnininkas taip primerkę akis, kad aš nusijuokiau.

— Aš manau, — tariau aš, — tikroji to priežastis buvo tame, kad žmones apdovanodavome už jų gabumus, todėl, kad jie yra išmintingi sutvėrimai, o nuo arklų ir ožių reikalavome atlikti darbą, kuriam jie yra paskirti, kad jie yra bepročiai gyvuliai, todėl gyvuliai darė viską, ką galėjo, nes jie privalė na o žmones prie darbo reikėjo patraukti, ir tai buvo galima tikta su dovana, lygia jo darbo kiekybei. Tas priverčia mane vėl paklausti tamistą: kaip gi jūs dabar patraukiate žmones prie darbo, jeigu ne dovanois. Jeigebent žmonių prigimimas visiškai persikeitė per šimtmetį, kad dovany nebereikalautų?

— Taip, turime ir mes prie darbo pamasinimus, — atsakė jis. — Aš nematau, kad iš to atžvilgio būtų kiek nors persimainęs žmogaus prigimimas. Jis dar vis taip sutaisytas, kad reikalauja tam tikrų pamasinimų, pavaldę dovany ir palengvinimų, idant tuomi patraukti vidutiniškai išsilavinusių žmonių prie geresnio pasistengimo ir įtempimo jo spēky, bile ko kiam darbe.

— Bet kokį gi pasimasinimą, — paklausiau aš, — gali turėti žmogus jūsų laikuose, jeigu jo pelnas vis pasiliks toks pat, ar jis stengsis labiau, ar menkia? Tiesa, gali rasti tokios prakilnios ypatos visuomenėje, kurios pasišvęs visuomenės labai, ir stengsis daryti knogeriansiai; bet juk dauguma yra vidutinio išsilavinimo žmonių, kurie labiau yra palinkę nesivarginti, ypač jeigu da žino, kad neapsimoka kamuootis, todėl kad tas nę padidins, nę sumažins jo pelną.

— Nejaugi ištikrųjų tamistai atrodo, kad žmogaus prigimimas, apart baimės prie skurdo ir meilės prie gyvasties smagurių, nėra linkęs prie kitų siekių, angstėnis? Nejaugi jūs manote, kad žmogus aprūpinę savo pragyvenimą, prie nieko kiltesnio nebesistengia? Tiesa, kad jūsų laikų žmonės ištikrųjų taip ir manė, norints ir galėjo jiems atrodyt, kad jie kiti taip mislija. Vienok kada prisėdavo atlikti kokį milžiniško kulturo darbą, sujungtą su paaukavimu paties savęs, tuomet jie visai kitokias mintis įgaudavo. Ne didelė alga, bet garbė, viltis žmonių dekingumą apturėti, patrijotizmas ir savo pareigos jausmas vedė kareivius prie kovos ir už tėvynę mirti; nebuvo pa sauly tokios gadynės, kuomet tie motyvai neišsauldavo gyvastyje visko, kas yra žmoguje geriausio ir prakilniausio. Bet ir ne vien tas buvo. Jkigu jūs atidžiai perkratinėsite prie pinigų prisirišimą, priverčiantį dirbti jūsų laikuose, tai pamatysite, kad baimę prieš skurdą ir smagurių noras nebuvo vienatiniiais motyvais priverčiančiais stengtis užsidirbti pinigus. Ant daugelio žmonių turėdavo kur—kas didesnę įtekmę visiškai kitokios priežastis, tiagi — valdžios įgijimas, išsiauksinimas visuomenės akise ir garbė. Kaip matote, norints mes ir prašalino skurdą ir jo baimę, taipgi viltį ant pervirš didelių gyvasčių smagurių, bet mes palikome nepaliesiais didesnę patraukimų dalį, kuri jūsų laikuose pastumdavo žmones prie pinigų prisirišimo ir įkvėpdavo troškimus prikiliausių darbų. Šlykštūs patraukimai, jau neturinę jį ant mūsų įtekmės, dabar yra pakeisti prakilnes-

niais patraukimais, visiškai nepažįstamais jums, kurių laikuose dirbdavo už algą. Dabar kuomet trinsas kokios ten nebutų rūšies pasiliko darbu ne dėl savęs, bet dėl visos tautos, dabar gi darbininkas, kaip ir jūsų laikuose kareivis, išikvėpia prie veiklumo patrijotizmu ir žmonijos meile. Darbo armija išveizi dabar tikra armija ne tik iš paviršians, ne tik savo puikia organizacija, bet taipogi ir pasirengimu paaukoti save; tuomi prisipildžiusi yra kiekvieno darbininko širdis. Bet kaip jūs, įkvėpdami jūsų kareivius prie kokių nors nepaprastų darbų, greta patrijotizmo, naudodavoties dar suteikimu garbės, lygiai taip pat ir mes elgiamės. Kadangi mūsų pramonijos sistema yra paremta ant vienodumo pastangų darbe, t. y. ant reikalavimo, kad kiekvienas padarytų tiek, kiek jis geriausiai išsigali, tai ir aišku, kad patraukimas darbininkų pildyt tą reikalavimą yra svarbiausiu mūsų uždaviniu. Pas mus taip dabar yra, kad tik stropus ir aolus tarnavimas tautai yra vienatiniu ir tikriausiu teliu prie įgijimo garbės, prie sociališko atsižymėjimo, pakilimo visuomenės akise ir užsipelnimo valdžios vietų. Ant kiek žmogus visuomenės akise užsipelno, ant tiek jo vardas pakyla. Sulyginus jūsų laikus, kuomet paragininas žmonių prie veiklumo atsižadavo, tai bauginant juos baisiais pamokslais, tai vėl bausim skurdu ir ištvirkusiu puikumu, su mūsų lieny draugijos surėdymu, pasirodo jūsų gadynės būdai ant tiek gi blogi ir netikri, ant kiek žiaurus ir barbariški.

— Man būtų labai žingeidu, — tariau aš, — pažinti nors kiek arčiau jūsų visuomeniškiasis istaigas.

— Mūsų sistema, žinoma, yra gana rupestingai išdirbta, todėl, kad ji yra pamatu visos organizacijos mūsų darbininkų armijai; bet jūs galėsite tą numatyti iš keleto žodžių.

Toj valandoj mūsų pašnekėsi pertraukė Judita, kuri staigu įėjo ant mūsų orinės platformos. Ji buvo pasirengusi į miestą ir atėjo pasikalbėti su tėvu, kuris buvo reikalavęs nuo jos ką ten mieste atlikti.

— Beje, Judita, — tarė jis, kuomet jau ji norėjo apeist mus — aš manau, kad ponni Vest bus akivaueiti kartu su tavim į krautuvę. Aš jam papasakojan apie mūsų pardavinėjimų sistemą ir, gali but, jis panorės tą pažinti praktikoje. Mano dukte, — pridurė jis, kroipdamasis prie manęs, — yra nenuilstantis vaikstinėtojas po krautuves ir gali jums papasakoti apie jas geriau, negu aš.

Tas žinoma man labai patiko. O todėl, kad Judita ant tiek buvo mandagi, kad sutiko su manim eiti kartu, tai mes ir išėjova iš namų.

PERSKYRIMAS X.

— Aš papasakosiu jums, kaip mes perkame, — tarė ji, kuomet mes ėjova gatve, — o jūs turite man išaiškinti, kokiū būdu pirkdavo jūsų laikuose. Iš to visko, ką aš skaičiau apie jūsų laikų pirkinėjimus, aš jokiu būdu negalėjau suprasti jūsų papročių. Paveikslan, pas jus buvo labai daug visokių krautuvių, ir kiekvienoje jų buvo tam tikras prekių pasirinkimas. Kokiu būdu galėjo moteriškė nusipirkti ką nors, sau tikrai patinkamą, neatsilankius visose krautuvėse? Juk neatlikus to ji negalėjo žinoti, kur ką jai išsirinkt. O visas krautuves atlankyt, kas gi galėjo įstengt.

— Taip tai ir buvo, kaip tamista spėji; tik tokiu būdu ir dažinodavo, kur ką galima pirkti, — atsakiau aš.

— Tėvas vadina mane nenuilstančia vaikstinėtoja po krautuves; bet aš ištikrųjų greitai nuilsčiau, kad man prisieitų daryti ką nors panašaus, — patėmijo ji šypsodamosi.

— Naje, mūsų laikų moteris ant tokio veltaus gaisinimo laiko ir skųdavosi, — atsakiau aš. — Tokie vaikščiojimai po krautuves turinėoms užsiėmimams moterims, buvo sunkenybė; bet už tat ponioms ir dykaduonėms — buvo tikriausiu radiniu; todėl, kad tokiu būdu jos galėdavo nenuobodžiai praleisti laiką, kurio neturėjo kur dėti.

— Bet daleiskime, kad mieste buvo iki tukstančio krautuvių, ir jų šimtas—vienodų; kokiū būdu, net dykiansioms moterims galėjo užtekti laiko ant išvaikstinėjimo po tas šimta krautuvių?

— Žinoma, jos negalėjo atlankyti visų krautuvių, — atsakiau aš. — Daug perkančios, laikui bėgančios darsižinodavo, kur ką galima pirkti. Apsipažinimas su krautuvių reikalais tapo jų tam tikru mokslu, ir jos mokėjo parankiai nupirkti visuomet gaunant didesnį ar geresnį skaitlių prekių už mažą kainą. Bet toksai žinojimas buvo įgijamas ilgu įpratimu. Tos, kurios turėdavo daug darbo, arba mažai pirkdavo, paprastai jos nukėsdavo, nes pirkdamos brangiau mokėdavo ir gaudavo blogesnius prekius, kadangi nebūdavo su krautuvių reikalais apsipažinę. Labai rečiau kuomet, koki nors neįpratę krautuvinių lankytojai, pataikydavo gauti prekius už tikrą jų kainą.

— Bet kodėgi jūs kėsdavot tokią baisiai nepatrankią tvarką, kuomet patis matėte, kad tai yra negerai?

— Tas pats buvo ir su mūsų visuomenės istaigomis. Mes ne blogiau už jus matėme jų ydas, bet neatrasdavome vaistų jų ydų panaikinimui.

(Toliaus bus.)

Kaip valstiečiai kovoja uz zeme ir laisve.

IŠ RUSIŠKOS VERTE

P. Narvydas.

Taša.

minia tuomi neužsiganėdino: valstiečiai nždarė žemiečių viršininką ir arešto kambarį prie valsčiaus buto. Dėl apsigynimo nuo policijos nutarta buvo įkurti „savęs apgyimui draugija“ ir paimti ginklus iš Al-tuchovo krautuvės ir pas antstolį. Al-tuchvas be priešinimos atidavė buvusiu pas jį porą dešimčių šautuvių. Antstolis gi paspėjo pabėgti ir jo gyvenime buvo atrasta keletas seno stiliaus šautuvių. Po to valstiečiai paliuosavo žemiečių viršininką, išdalino ginklus savo naujai įkurtai draugijai ir išsiskirstė į namus, nutarę vėla susirinkti, jeigu tik valdžia darytų gyven-tojams kokias nors prievartas.

Rugpjūčio 25 d. iš Kamišino pasiūsta į kaimus buriis kareivių. Po išvaikymo Valstybės Dumos. Stauropolio gubernijoje prasidėjo valstiečių susivažiavimai ant kurių buvo svarstomi tolesnie veikimo būdai. Štai valstiečiai gauna žinią apie areš-tavimą Kronštate jų atstovo, F. M. Onipko. Ant vardo gubernatoriaus ir ministerių pirmininko Stoly-pino pasipylė šimtais valstiečių nutarimai su reikala-vimu tuojau paliuosuoti Onipko ir grąžinti jį į gimti-ą Stauropolio gubernijoje. Administracija paliejo alyvos ir ugnį, išleisdama atsiliepimą, kuriame pava-lina areštotojį atstovą pardavikui. Užtai atsitiko ke-letas susirėmimų su policija ir kariumene. Taip, pa-lėkim, kaime Blagodarnom, valstiečiai privertė vie-činį isprauninką pasirašyti po aštria telegrama Stoly-pinui dėlei Onipko areštavimo ir, kada telegramo vir-šininkas atsiskakė sūsti, telegrama vistiek buvo pa-siūsta priverstinu būdu. Tą pat dieną valstiečiai pa-larė kratas pas kariumenės viršininką ir isprauninką atėmė ginklus nuo 60 sargybinių ir sugrobė arti 200 šautuvių ir 10 puđų patronų. Kalbėjo, kad kaimynys-ėje esantis kaimas Orzgiržadėjo jiems duoti savo-zreitą padėjimą, jeigu prisieis susidurti su kazokais bet tokio susirėmimo neatsitiko, iš tos priežasties, kad ir kazokai atsisakė ant kaimiečių užpult (po to kazokai buvo prašalinti iš šios gubernijos ribų). Bet-atsitiko susirėmimas su sargybiniais, kuriame buvo-apie 13 žmonių sužeista. Kaime Petrovske tame laik-iau darbavosi sukilėlių komitetas, platinant savo į-tekme ant tolimesnių gubernijos kaimų. Kaime Alek-sandrovske, atsitiko susidarimas su kazokais dėl šio-čios priežasties. Rugpjūčio 15 d. po kaimą paėjo ži-nya, jog isprauninkas suareštavo įtekmingą ir labai valstiečių gerbiama, V. Radijonovą. Valstiečiai su-skambino varpais ir, susirinkę prie isprauninko na-mų, pareikalavo paliuosuoti Radijonovą. Ispraunin-kas pradėjo sandyti į minių iš lango savo buto in-tuom tarpu pareikalavo esantį kaime kareivių būrį. Apieciurus perseregėjo minią, kad po trijų ženklų, šans-į minią; davė tris ženklus, bet pamatęs, kad minis-ramiai sau skirstosi, nuėjo su kareiviais. Valstiečiai-atsitraukė nuo isprauninko namų, laukdami tyčia, pasiūstojo į artimais esantį kaimą darsižinoti, ar ne-pravežė pro juos Radijonovą. Kada pasiuntinys su-grįžo atgal ir apreiškė, jogei Radijonova nuvežė į Stauropolio kalėjimą, valstiečiai, antru kartu su-šaukti, vėl pasisukė prie isprauninko namų. Ispraun-inkas tuom laiku, po kareivių ir kazokų sargyba, skubinosi apeisti kaimą. Priartiartinas miniai, kazokai pradėjo sandyti, ir keletą žmonių sužeidė. Panašūs apsiereiskimai ir kituose kaimuose atsikartojo. Ap-skelbus sustiprintą apsaugą, kaip girdėjosi, valstie-čių judėjimas perėjo į užsislėpusį įtekdimą, daugiau atsargesnį veikimuose. Tiesa, tokie atskiri pasiprie-šinimai ir maištai nepriduoda palengvinimo nuvar-gintiems valstiečiams; atpenč, valdžia be pasigailėji-mo slogina tas kibirkštis ir tironiškai, nežmoniškai užtai atkeršija valstiečiams. Ir nuslopina tuos sukili-mus, dėlto, kad tie protestai atsitinka tai vienoj vie-toj, tai kitoj, ir trečioj, o ne visur iš sykio, ir vald-žia žudo savo priešus mažomis sipnornis kruvelėmis.

Bet tie išsiveržimai užsidega vis naujai ir nau-jai: jie rodo tą, kad liaudies vargų saikas jau prisipildė, kad valstiečių kantrybė išsissėmė ir jie, piktu-mo ir apmardo uždegti, metasi ant to, ką skaito savo pikčiausiu priešu, — metasi, nors ir jiems prisieitų „pust prieš audrą“. Nėra abejonės, kad greitai tie pasisklaidę sukilimai susilies į vieną didžiansį revo-lucinejos gaisrą, kurs sudegis visus senojo rėdo nelai-svenamius, tvirta tyra liandies dvasę dar labiau už-sigirdys, kaip pilnas naujam gyvenimui, naujai ko-vai už palaimą ir laimę žmonijos.

3. *Boikotas.* Kad greičiaus atsikratyti nuo val-džios, valstiečiai nutarė boikotuoti ją, t. y. nedaryti nieko, kas būtų jai ant gero, nepaduoti jokios pagel-bos, nekreiptis prie jos nė su kokiais reikalais. Toks nutarimas buvo priimtas valstiečių sanjūn-gos susivažiavime, lapkrytyje praėjusių metų; tokį kovos būdą su valdžia patarė liandei išvaikytosios pirmosios dumos nariai. Mėginimą boikotuoti val-džių buvo jau ir pirmians, bet po valstiečių susiva-

(Toliaus bus.)

AŠ NESISKUNDŽIU.

(Imta pagal M. Kenopnickaitės).

Aš vis nesiskundžiu ir verkti nenoriu, Nors vėjas ir neša duksavimą skaudų, Nors debesys verksmo ir plaukia aukštybėj' Ir saulė pridengia nuo žemės akių...

Aš vis nesiskundžiu, nors ryto šviesybė, Ištroškusi saulės auksinio skautumo, Gilyn vis pasiner' į juodąją naktį,

Į naktį skaudžijų pasaulio verksmų... Aš vis nesiskundžiu, nors pamiško žolės Sumindytos vysti pradėjo ir zuti.

Aš vis nesiskundžiu, nors „buti-nebuti“ Išaiškina žmogui baisybė griausmų.

Nors rukas apniaukė ir dangų ir žemę, Nors visos viršunės—akmuo tai uolinis; Nors išmintį šventą kas nori pažinti

Turi abejojimo skausmą ragaut'; Nors amžiaus štai giesmės jau tilsta ir žuna Tarp klyksmo—kaukimo nelaimių daugybės;

Nors Dievas sutvėrė vien kunus ir kunus, Taip maž tesuteikęs mums dvasių stiprių! Aš vis nesiskundžiu, nors visos štai tautos

Nežino, kur eina, ko jieško, ko geidžia, Ir draskos' tarp savęs ir ardo aplinkui

Praėjusių amžių žmonijos darbus. Nors balsas šio amžiaus, it ugnis klaidingos, Mus veda į baisų nežinomą raistą;

Veltui čia šviesos ir gyvybės maldauja Sustingusi minių didžiųjų širdis!

Aš vis nesiskundžiu nors aukurai Dievo Nesukuria žmonės negestancią ugnį; Nors sunęs Jo župa varguose paskendę,

Aš vis nesiskundžiu, nors širdį man Dievas Pripildė geismais vien ir nedavė jėgų;

Nors man čia, kur pailsio jieškau, suskaudęs, Irgai reik keliauti į amžių kapus!

Ir nors idealai jaunimo greit žūna, Vienybės gultos nepataisę jo dvasiai;

Nors jauną krutinę, kur doros dar blizga, Sudėgina ugnis menkųjų geismų!

Aš vis nesiskundžiu, nors saulė nešildo Beturčio pastogės ir kalinio urvo;

Nors puna, paskendę į baisų dumblyną, Nuliudusio amžiaus išblyškę vaikai... Nors tiek čia ant žemės liudnumo ir skausmo,

Tiek asarų rieda, kalčių tiek didžiųjų... Nors miniomis šiandieną jau prazūtį skelbia

By pranašas myriaus—baisybių—aidai... Ne... aš nesiskundžiu!.. vis tiek juk pasauliui, Ar audrą sukelsiu, ar ramiai ilsėsiuos...

Liudna tik be galo, o didysis Dieve, Kad Tu viešpatauji ant šiųjų vargų.

Rupeikos Vargas.

SENAI.

Seniai tu, pušyne, jau man bešlamėjai, Seniai jau ir juodvarnius laktant mačiau. Seniai tu, tėvyne, mane glamonėjai... Likai... tik sapne aš tave užmatau.

Seniai jau mačiau, kaip ir Švėtė sriuvėna, Kaip vilnų jos neša jaunystės dienas,— Bet ugnį jai karštą širdis sukurena, Jausmai ir dvasia jai dainuoja dainas,

Seniai jau, seniai aš apleidau tėvynę, Jos grožės jaunimo užmiršt negalių... Tad grįžiu... sugrįžiu gaivinti krutinę, Sugrįžiu klausyties dainelių meilių.

Seniai jau girdėjau bėčiulbant laktutę, Tėvynės paukštelį, skaisčiam paupy,— Seniai begirdėjau dainuojant sekutę... Tas viskas vien skraidio minčių sukury...

Seniai ir pilkalnį mačiau aš rimtutį Ir aplink jo vinkšnas, ką linksta audroj'— Ir pievą, ir girią ir lauką linksmutį, Ir skaisčiąją dieną, ką šypso giedroj'...

Dar, rodos, aš „vakar“ buvau pas savuosius, Mačiau savo saulę, mėlynę dangaus... Teisybė išardo jausmus šiuos gailiuosius... Kas mano skausmus čia supras ir atjaus!?

Seniai jau, seniai aš apleidau tėvynę, Apleidau kančias jos ir josios skausmus... Bet grįžiu aš, grįžiu gaivinti krutinę, Tėvynei atnešti save ir jausmus.

Menkulis.

kių vyrų, kurie noriai pasi-
švęstų visuomenei darbuotis.
O antrą vertus — žmogus,
kuris agitacijai pasišvenčia,
turi būti pilnai sveikas. Ma-
tote, čia — ne Amerika, kur
nuo stubos į salę ar susirinki-
mą ir atgalios sugrįžti ima ke-
les minutes tramvajum pava-
žiuoti, arba ir į kitą miestą, sė-
dus ant traukinio, per valandą
gali nuvažiuoti ir laikyti pra-
kalbą. Pas mus to negalima.
Mūsų agitatorius turi eiti pės-
čias: miestas nuo miesto, kai-
mas nuo kaimo landzioti po
biednų žmonių lušnes, kur-
riose esti daugiausia vargai,
kur negausi gero pailsio ir
prikentėsi po biskį alkio ir šal-
čio. Nueina agitatorius į kai-
mą, kur randasi knopa, susi-
renka koki 7-8 žmonės, sulen-
da kur į surukusią ir troškę
stubukę, — tenai agitatorius tu-
ri laikyti prelekiiją, kur sun-
ku ir dusina kvapą! Bepigu
hutu, kad būtų galima veikti
viešai; bet čia tokie darbai turi
but atliekami su kuodidžiaus-
sia konspiracija, kadangi pil-
na visur šnipų ir tarpe jų pa-
čių kaimiečių, nors ir didžiaus-
siame varge esančių.

Mūsų Lietuvos darbininkai
turime vos tik tai vieną laik-
raštį ginantį vien tik darbinin-
kų reikalus, ir tas pats vos
gyvuoja. Ant šių einančių me-
tų ir formatas turėjo sumažėti,
ir jeigu ne jų amerikiečių au-
kos, tai mūsų „Žarija“ turėtų
suvis nustoti gyvybės. Iš pre-
numeratorių, arba pavieniais
numeriais pardavinėjant, ne-
galėtų išgyvuoti. Smarkiau
už „Žariją“ platinasi „Kova“
ir „Lietuvos Ukininkas“. Ačiu
geriems žmonėms, dabar mes
turime jau tris gerus laikraš-
čius: „Žarija“, „Lietuvos Uki-
ninkas“ ir „Vilniaus Žinios“.
O kiti laikraščiai, nors jie ir
labai smarkiai platinasi, ypa-
tingai „Sėlis“, bet jie jokios
naudos neatneša, — jie bent tik
išmokina žmones geriaus skai-
tyti ir... dvasiškai aptemdi-
na.

Pas mus draugai moka nev a
į savo kuopeles ir mėnesių mo-
kestį; bet jos į centrą teina
vos maža dalelė. Pinigai be-
veik visi eina į rajono išdą
ant jo lėšų. Bet kiek jų gali
mokėti? Moka, kiek kas gali:
nuo penkių kapeikių iki dešim-
ties, pasiturintieji gal mažum-
moka po daugiau. Bet tik
pamisykim, kiek yra Lietu-
voje tokių „pasiturinčių“ dar-
bininkų! Koki jų uždabiai!
Taip kad, jeigu ne jų, drau-
gai amerikiečiai, aukos, tai
pas mus Lietuvoje, agitacijos
varime tarpe darbininkų, būtų
baisus krizis.

Už Amerikos atkas dabar
jau mes neperkame ginklų.
mes jų tuom tarpu turim už
tektinai; apšvietimas dabar
mums esti geriausiu ginklu.
Taigi mes dabar už jų cen-
tus gaminame Lietuvos dar-
bininkams šviesa, beveik už
tuos pinigus yra leidžiamas
laikraštis „Žarija“, daugelis
brošiūrų, tankiausiai iš to esti
užlaikomi agitatoriai. Vienu
žodžiu pasakius, jų pinigai
esti sunaudoti agitacijai.
Mums Lietuvoje esantiems
darbininkams net rupi, kad
nenustotų plaukę aukos, nes
tuomet nustotų eiti pirmyn vi-

sas apšvietimo ir agitacijos
darbas.
Dabar, žiemos metu, pas
mus agitacija vartyt buna lig
biskį sunkiau, dėlto kad šalta;
o atsakančių susirinkimams
vietų nėra. Tas biskytis mus
ir stabdo. Vasaros laike, tai
bepigu — tada galima daryti
mitingą kur po gluosniu, ar
po aržuolu, niekam ne gero
neduodant....
J. Kartus.

Krasos dėžutė.
K. Armonui. — „Apie ku-
nigą Žilinską“ — spaudai ne-
tinka. Tamista rašotė: „Kodėl
kunigas Ž. sugrįžęs iš Lie-
tuvos, jau nebesiurodo žmo-
nėms? Kodėl nebesigirdi žmo-
nių kalbant apie kun. Ž.
Ar gi jau kun. Ž. atsi-
dejo ant vieny avelių, kad ki-
tur jo nebegalima matyt, kaip
tik bažnyčioje? Ar gi jau jam
apšvietimas nerupi? Iš kur
jis tokį paveikslą pasiėmė: ar
iš Lietuvos kunigų, ar nuo vie-
tinio kun. Jaksčio? Ant to-
kių klausimų nė mes, nė skai-
tytojai atsakys. Geriausiai
apie tą pasiterauti pas patį
kun. Žilinską, pavidale pasi-
šnekėjimo (interview)....

Barškaliui. Šėtai (Lietuvo-
je). — Nė eilės, nė žinutė
mums netinka, Gaisrų visur
pasitaiko; jei bent tik tuom
pas Tamistas buvo įdomus,
kad su kaledirbio stubuke su-
degė žmonių paduoti kailiai.
Bet ir tai nesvarbu; bereika
linga tat ir baimė, siunčiant
tokias žinias net į trejas ko-
pertas užrakint: už tokių ne-
tik valdžia nesikabina, bet ir
redakcijos....

Avetis, Waterbury. Iš Ta-
mistos laiškelio išskaitėm, kad
savo korespondencijoje noritė
atsakyt dar net ant praėjusių
metų, 29 N „VL“ tilpusio
tokios pat. Pervetė visą apie
dvadesetį didelių Tamistos
rankraščio lapų, neradome,
kas galima būtų pavadinti
atsakymu, ar žinute, beje, nė
nė galejome išskaityt. Taigi
negalėjome sunaudoti.

Angly s. nariui, Forest Ci-
ty. Peikiate Tamistos čionai
pribuvusius socialistus, kad
tik tai „trinasi apie bobų sijo-
nus, išsuisuodina ir nieko nevei-
kia.“ Gaila jų, bet gaila ir
vietos laikraštyje šnekėt apie
sijonus. Yra svarbesnių daly-
kų.

K. Armonui. Apturėjom
eilučių per kelis sykius, bet nė
vienų negaline sunaudoti
Visko jose truksta ko eilivi-
mas butinai reikalauja.
J. Žukauskas. Perskaitėm
„Siratos vargus“; pasirodė,
kad spaudai netinka.
Debesys. Vaizdelis „Prie-
mokslo“ — persilpnas, netinka.
Grazinam.

Mūsų žingunė.
Šliburis — „Amerikoje“.
„Paskutinioji valanda“, „Nak-
tyje“ (vaizdeliai).
Mieriai šio Klibo.
Pagelba ligos ir smerties, \$ 6.00 ant sa-
navaitės, laike mirties \$ 200, sanario, mote-
ries mirio gauna \$ 100.
Instojis ir draugystė turi paduoti aplika-
cija ant ukesystės popieriu. Gavusiųjų
ukesystės popierius.
Vardai:
1 Andriūšius Antanas 27
2 Aleksa Juozas 30
3 Akielis Antanas 23
4 Akucavičius Petras 36
5 Bielskis Jonas 37
6 Burdulis Ludvikas 23
7 Butkiavičia Pijūšas 26

Table listing names and page numbers:
8 Bobonas Juozas 42
6 Brazaitis Petras 32
10 Barkauskas Juozas 20
11 Buitkus Jonas 29
12 Buzdaitis Jonas 32
13 Brazduzas Ignas 26
14 Brazaitis Pijus 25
15 Cesna Kazis 40
16 Cichanavich Vincas 33
17 Čapas Bernardas 33
18 Dragūnas Andrus 35
19 Daukšis Jonas 27
20 Demerauckis Tamošius 31
21 Eidukavičia Motiejus 43
22 Gavelis Juozas 46
23 Girduškas Jurgis 46
24 Grinius Placidas 30
25 Griškis Jonas 25
26 Grimielaukas Antanas 21
27 Gerulis Vincas 38
28 Gerulis Juozas 43
29 Gumaukas Jonas 33
30 Graunas Jonas 28
31 Godunas Juozas 23
32 Gozevičius Juozas 40
33 Jonevičius Jonas 24
34 Jankielūnas Andrius 23
35 Jermalas Tamošius 29
36 Karosas Jonas 35
37 Koralevičius Vincas 30
38 Kasulaitis Vincas 25
39 Karužas Juozas 28
40 Korpus Jurgis 22
41 Krysktoponis Antanas 33
42 Kiecas Motiejus 24
43 Karalius Juozas 24
44 Kairukšis Andrus 22
45 Klišis Adomas 22
46 Lovenaukas Juozas 22
47 Lutkevičius Dominikus 21
48 Lelis Antanas 27
49 Lozoras Matijošius 41
50 Lozauckas Juozas 21
51 Marinas Jurgis 25
52 Mičiulis Pijūšas 21
53 Masaitis Kazis 32
54 Matišūnas Jonas 35
55 Makštutis Motiejus 27
56 Masatis Juozas 20
57 Matulevičius Jonas 20
58 Neviackas Andrus 20
59 Naudusis Juozas 19
60 Nassau Petras 46
61 Naudusis Jonas 46
62 Naudusis Juozas 46
63 Norikavičius Matijošius 37
64 Nikštaitis Antanas 54
65 Petrikis Ludvikas 44
66 Paskaitis Stanislovas 27
67 Paleraitis Antanas 30
68 Peikis Dominikus 35
69 Preškas Pranciškus 36
70 Prakevičius Anthony 25
71 Pilipis Stasīs 23
72 Pupkis Kazis 23
73 Radziavičius Juozas 34
74 Radziavičius Kazis 24
75 Raekauskas Jurgis 32
76 Santauckas Zigmantas 21
77 Saldukas Julius 21
78 Sinusas Petras 23
79 Silinskas Jurgis 27
80 Sinkiavičius Jonas 24
81 Šlavianis Jurgis 21
82 Sprolis Petras 28
83 Sibanauckas Vladislovas 46
84 Straigis Jurgis 30
85 Staniulis Petras 23
86 Savanaitis Kazis 35
87 Taucius Jonas 24
88 Traigis Antanas 39
89 Tomušas Vincas 19
90 Urbanovitch Motiejus 30
91 Visboras Pijūšas 27
92 Vensas Vincas 32
93 Vaičiūnas Simas 23
94 Verpeckis Andrius 22
95 Vaičiūskas Juozas 22
96 Valukevičia Jonas 38
97 Zaiškas Aleksandra 25
98 Žiugzda Jurgis 22

Pajėskojimai.
Pajėskau savo motinos, sesorių ir
brolio: Jevos, Katres ir Dominiko.
Kas duos man žinę, duosiu \$ 5,00
dovanų. Teip pat pajėskau motinos
brolio, A. J. Pajaujo, buvasio gar-
saus bankieriaus Plymouth, Pa.
Turiu labai svarbius reikalus prie-
jau. Mano adresas,
A. M. Makaukas, Box 312,
Forest City, Pa.

Susirinkimai ir lavini-
mosi vakarai.
Draugystė Lietuvačių apšvietos
laiko savo mėnesinius susirinkimus
kas 3-čią nedėlidienį kiekvieno mė-
nesio Lietuviškoje Svetainėje 101-
103 Grand str., Brooklyn, N. Y. ant
2 lubų 2 ra valanda popiet. Sekantis
susirinkimas atsisub 19 d. Balandžio
(April) Lavinimosi vakarai atsisbuva
keis antra subata kiekvieno mėnesio
toje pat svetainėje ant 3-čių lubų
pradžioje ant 8-nių vakare. Sekantis
atsibus subatoje 11 d. Balandžio.
Kaip į susirinkimus taip ir lavinimo-
si vakarus yra užkviečiamos ir ne-
prigulindžiois J. De-stę Liet. Apšv. at-
silankit ko skaitlingiausiai. Drau-
gystės Lietuvačių Apšvietos.

KOMITETAS.
Ižanga 25 c.
Užprašo Centrališkas Komitetas.

REIKALINGAS
lietuvis barzdaskutis. Norintis gau-
ti vieta gali kreiptis ant šio adreso
Jahn Bernatt
105 Bond st.
Elizabeth, N. J.

Nauji raštai.
Ar gerus katalikas gali būti so-
cijalistu? „Spindulio“ N 1. Tilžė
1907. psl. 15. kaina 5 c.
Senovės šventieji ir dabartiniai
bedieviai. „Spindulio“ N 2. Tilžė
1907. psl. 16. kaina 5c.
Kataliku bažnyčios mokslas apie
tyronus. „Spindulys“ N 3. Dr. R.
Boehme. Vertė iš vokiečių kalbos
M. L. Tilžė 1907. psl. 32. kaina 20c
Kaip atsirado valdžia ir valstybė
„Spindulys“ N 4. Parašė B. Alksnis
Tilžė 1908. psl. 16. kaina 8 c.
Kodėl išnyko baudžiava Lietuvoje.
Parašė Dədə. „Spindulys“ N 5.
Tilžė 1908. psl. 16. kaina 8 c.
Visas angščianai minėtas knygetes
priešintė „Spindulio“ firma.
Maksim Gorky „Sausio devintai“.
Vertė F. M. Brooklyn, N. Y. Spau-
da ir kaštai „Vienybės Lietuvnikų“
1908. Psl. 40.
„Mokslas, sveikata ir kultūra“
protu lavinimosi ir išvystymas žmo-
giško kuno kulturoje. Parašė An-
tanas Bridis. Chicagoje U. S. A.
1908. Psl. 31. Kaina 25 c.
Priešintė išleidejai.

„Naujos davalto gadzinkos“.
Parašė L.-s. Vilnius 1908. Psl. 16.
Gaunama pas: Kast. Stiklių, Vilnius
V. Hospitalnaja, N 1, 3.
VALGYBA SERGANT.
Daugelyje ligų svarbiausiu daly-
ku yra prideranti valgyba. Kaikurio-
se ligose yra patariama nevalgyti tam
tikrių valgių, arba valgyti juos po
mažai. Kodėl tas teip yra? Tas yra
dėlto, kad daktarai patirė, jog kiek-
vienoje ligoje svarbiausiu dalyku
yra pirmiausiai sutaisiti gromulioji-
mo organus į gerą veikimo tvarką.
Jie turi palengvinti našta, kurią mes
be atsižerejimo užkaraujame ant
šitų organų, duoti jiems pasilę ir
naują jėgą. Tas geriausiai yra pa-
siekama, vartojant Trinerio Ameriko-
niškąjį Elikisyrą Karčiojo Vino, ku-
ris padaro greitą ir tikrą veikmę ant
visų organų, padaranti gromulioji-
mo sistemą. Jis priverčia juos priimti
li, gromulioti ir supanašinti maistą.
Daugelis sveikų žmonių vartoja šitą
vaistą kartkarčiai atnaujiniui ir su-
stiprinimui savo kuno. Jame yra tik
žolelės ir gamtiškas, raudonas vynas.
Jokių chemikalijų, ar nuodų jame ne-
siranda, Pravartu yra jį vartoti pava-
ry, kuris yra kritiškoje laiku gyva-
sties. Gaunamas aptiekose. Juozas
Trineris, 616-622 So. Ashland
av., Chicago, Ill.

PUIKUS DIDELIS BALIUS!
Philadelphia, dr-ęte D. L. K. Ol-
gerdo Puzarų gvardija: parengė di-
delį balių ponedėlio vakare, 27 d.
Balandžio 1908 m. New Pennsylvania
Hall, 930 S. 6-tos uličios, prasi-
dės 8 val. vakr. ir trauksis iki 5 ry-
ro, įzanga visiems dykai. Bus pui-
ki muzika, gardus gėrymai, kvepen-
ti Havonos cigara, puikiausias priė-
mimas visų draugystėjų vyrų ir mote-
rų, senų, jaunų ir mažų, todėl pra-
šom nepamiršti ir atsilankiti ko skai-
tingiausiai, o busit visi užgandinti
ko gražiausei!

KOMITETAS
Pirmąsyk Baltimorėje.
Rožių ir Lelijų Balius,
kurį parengė Centras 5-kių Dr-ėčių.
Atsisub 2-rą dieną Velykų, 20-tą
Balandžio, 1908. Lietuvių Svetai-
nėje, 506-510 W. Barre st. Prasi-
dės 7-tą valandą vakare.
Szuomi turime už garbę pranešti
visai lietuviškai jaunomenei, kad
mes parengėm 1-mą Rožių ir Lelijų
Balių, ant kurio yra paskirtos 3-ys
puikios dovanos: 1-ma už lietuvišką
polką, 2-ra už amerikonišką valsa,
3-čia už džiką, tai yra: kurie puikiau
atsižymės tuose šokiuose, tai tie ap-
lalys minėtas dovanas.
Lietuvius ir lietuvaites ko-skait-
lingiausiai užprašo atsilankyti ant
virš minėto balius; kas atsilankys,
tas nesigraudys, ba grieš puiki mu-
zika iki vėlybai nakčiai, kur bus ga-
lima ikvaliai atsiokti.

Ižanga 25 c.
Užprašo Centrališkas Komitetas.

A. M. Martus
Jei geri DEGTINE,
tai d e l užlaikymo
geros sveikatos gerks
McHenry
nes šita Degtine ge-
rausi ir teisingiausias
Daktarai pripažino
už sveikiausią.
Ji yra seniausia deg-
tine Sv. Valsijose,
pradeta 1812 m.
Pareikalaujant im-
jū musimū tiesio-
is Pravoro, dėlto kad
žmones gautų tikrą
čysta ir sveiką deg-
tine. A.M. MARTUS
302 Broadway, New York City.

„Lietuvos Ukininkas“.
Laikraštis skiriamas darbo žmo-
nėms, eina kartą per savaitę, iš Vil-
niaus, Lietuvoje.
„Lietuvos Ukininke“ rašoma apie
įžymiausius Lietuvos reikalus, apie
žemės valdymą, apie valščiaus mo-
kyklas ir žmonių laisvę, apie vyriaus-
ybės darbus ir politika ir tt.
Lietuvoje metams \$1.75
Amerikoje metams \$2.50
Ant pamatymo vienas num. 5c.
Pinigus siųskite atstovui Amerikoje
po adresu:
M. J. DAMJONAITIS,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO.
Puikus salionas ant pardavimo,
biznis gerai lietuvių apgyventoj vie-
toj. Puikus intaisai. Norintis pa-
siskubinkite, ant šio adreso:
John Sinkevičius
56 Randall str.
Providence R. I.

Parsiduoda.
Kostumerska kriaučiū šapa, sn vi-
šais įrankiais, kas tik yra reikalinga
prie to amato. Szapa yra labai pa-
rankioi vietai vidury miesto, o darbo
turim pilnai, kostumerių yra visokių
tautų, šapa parsiduoda iš priežasies
kad laikytojas tos šapos priverstas iš
nesveikatos važiuot į seų kontre,
norinčiam pirkti labai gera proga,
meldži kreiptis ant šio adreso:
F. Trukanovsky
144 S. Maple st. MtCarmel, Pa.

Lietuvizskas Ziegormieistas.
Szuomi užsimu jau 18 metų.
Praneš visiems Lietuviams,
kad užlaikant didelę brantvę
visokių dilerentų ir žiedų,
kaspai, lai, laikrodžių sieninių,
kisoninių cyato aukso vyriškių
ir moteriškių su grizoms kvieč-
ioms ir t. t. Visokių žiedų
slabinių ir seip nesit val-
nams ir mergioms dideliam
pasirinkime ir už prieinamą
prokę. VISOKIŲ MUZIKOS
PRANIŲ.
Sveplėn, armoničų, etninių, klarnetų, bėlytų, dru-
kuojamų masinių ir parasonų. Teipogit dležo-
čine patalena.
M. MINKUS,
kampus Hancock ir
236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Pirkite!
Farmas!
Didžiausia Lietuviška Kelionij-
Amerikoje pavadinta Nauja Lietu-
va, 35 lietuviai esame ten nusipirkę
farmas, 8 familijos gyvename ant tu-
farmų. Mes ten gyvenanti kviečia-
me jus broliai, aplėiskite miestus,
o ateikite pas mus ant farmų gyvena-
tiematysite prastų laikų. Lanko-
jas mus yra keli tukstantai akry-
geros žemės visokiems jėvams, juo-
žiamis, molis, ir žvirgzdas, parduo-
la po kiek kas nori akry ant išno-
cesčių per 10 metų, imėkėti mažai
tereikia, arti 3 geležinkelio ir prie-
nat portavo miesto Manistee Michi-
gan, prekės žemos, po \$10.00 už
ukrą. Pasiskubinkite pirkti, kad
sveitimauciai ne išpirktu. Kas norit
te pirkt farmą atvažiuokite tiesio-
kas mane, o aš aprodytiū visas tas
žemes dovanai. Adresas:
ANTON KIEDIS,
Pocack, Lakš County,
Michigan.

Dykai!
Aukšinis retėželis ir laikrodėlis
zvarantuotas ant 20 metų, vertas \$23.
bus duota toms ypatoms, kurios pla-
tins apgarsinimus apie mūsų geriau-
sių tabaką. Jus galite lengvai par-
duoti tarp jų pažistamų mūsų ta-
baką už \$6. ir apturėti tą gražų auk-
šinį laikrodėlį dovanai,
European Tobacco Company
Dap. 75, 333 Leonard Str., N. Y.

Bukie linksmas!
Muzikantai abelnetiškai, per tai planus tu-
ri storus ligus ir neslenka ir nėra plaikana,
per tai kad nėra nervisti, užsėlimas yra geras ir
nevargina jų. Bet jeigu tavo plaukai virs minato
išveidoti nėra? Pat vartokite, Prof. Brundzas Won-
derful Hair Grover, kuris žėlinas vartodamas už-
sigandina, ir apė puse milijono padėkavimų ta
daroto. Jeigu norite gailite atsilankiti per
lašką bus išsėnsta Dykai visi apgyssimai nuo ko
plaukai slenka ir plinka ir plieskanų atstadi-
mas, mes gyduole ne šimčiame panavalt ir C. O
D. nebijoikite parsite lašką bus nerėkės nė centa
moketi už visokos rodas. [Vistatno Dykai] gā-
lėte gante po adrius.
996 Broadway, netoli Myrtle Ave, Dras Adolph
Levy Mgr. mūsų kranavoje instajiga nuo 1877
Specialistai Rupturos-hermos, ir akinai, į Appa-
ratus visokiū išdėrybė dėl visų Hospitalų. Per
laikine klaukiete rodas po adrius.
J. M. BRUNDTZA & CO.
BROOKLYN, NEW YORK

In 7 dienas per marias
Parduoia Lietuvos, siūnū piagus ir da-
vianotes į visą dalį svieto.
Parduoia laikrodėlius, lencingėlus, žiedus
masinėlia gromatoma drukuot \$4 iki \$100.
G. J. JESZMANT,
171 N. Main st. Pittston, Pa.

Šitas puikus laikrodėlis \$3.75.
Piera pietimo laikrodėlis pristyk mums savo
vardą, paco ofisą, ir expreso ofisą adrius, o mes
prisiusime expreso su daleidim išegaminavimui
puikų laikrodėlių ir retėžėlių C. O. D.
už \$75. Dėgiamai abūting! Išsistai gražiai
gaviruoti. Jeigu tamista manai, kad laikrodėlis
lygus \$35.00 ankinim laikrodėliui, tai užmokė
expreso agentui \$3.75 ir jis bus tamistas. Pami-
nok, ar vyriško ar moteriško laikrodėlio nori.
M. C. FARBEN,
Dep't 103, 25 Dearborn st., Chicago, Ill.

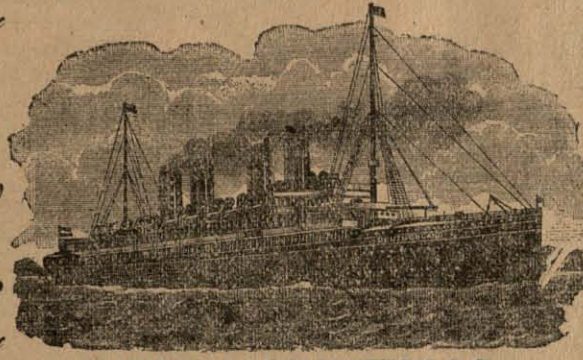
Jonas S. Lopatto,
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietu-
vys advokatas pabaigęs Pennsylvaniafos
Universitetą), užsima vartymu proių vi-
nesos teismuose.
Offisai rumuose 47-48-49 Bennett
Building, kampo Public Square ir North
Main Street, WILKES-BARRE, PA.
Teleponas naujas Offisose 37
„ Residencijos 1284-R.

RAISTAS
Garsingoji ir labai pageidaujama knyga, jau
išėjo iš spaudos, lietuviškoje kalboje. Ji parašyta vieno
geriausių Amerikos raštininkų.
Raistas teip žingeidi ir visoj pasauleje reikalaujama,
kad jau išversta į 18-ką visokių kalbų. Mums tuom akvyse-
nė, kaip Amerikonas aprašo lietuvius, nuo išlipimo iš laivo
ir visą gyvenimą Amerikoje kaip zerkole — perstato.
Perskaites Raistą, geriaus pažisi Amerikos gyve-
nimą, ne kaip daug metų čia gyvenęs, ir visų suktybių pa-
slaptis; ir atrasi kaip padaro apgaviką didelius pinigus.
Daug kytrumo.
Raistas aiškiai parodo, kaip kapitalistai barbariškai
apgandinėja darbininkus, kaip sužaga jų moteris, suardo
šeimynų gyvenimą, nustume į paleistuvystę, ir kaip mė-
sos skerdinūčios, primaiso visokių biarybių ir nuodijant
žmones.
Raistas didelė knyga ir nors daugiau prekinoja bet
sumažėjus darbams, o turint laiko žmonės labai nori tą
knygą skaityti, tai nuleidau ik už 1 dol. Paskui pabrangs.
Siunčiant pinigų adrisuot:
J. NAUJOKAS,
Madison Sq. Sta. box 189, NEW YORK CITY.
Teippat esu atstovu Amerikoje, vienatinio pasaulėje
lietuviško kasdieninio laikraščio „Vilniaus Žinių“,
kuris pusei metų prekinoja 3 dol., metams 6 dol., į Ame-
riką su prisiumtimu, kuris atsiųs 7 dolerius, apturės kas-
dieninį laik raštį ir „Raistą“.
Piniugs reikia siųsti per „Money Order“ ant augščiau
padėto mano adreso.

DIDŽIAUSIA IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

PARDUODA ŠIFKORTES ir SIUNČIA PINIGUS.

Ofisas 120-124 Grand Street, BROOKLYN, N. Y.

Ofisas 224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

PINIGU SIUNTĪMAS.

Siunčiam pinigus į visas svieto dalis, saugiai, greitai ir pagal tos dienos kursą.

ŠIFKORTES.

Čia galima gauti šifkortes ant visų geriausių linijų ir greičiausių laivų.

Gyvenanti kituose miestuose taip pat čia gali viską gauti per susirašymą.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVĒ KNYGŪ.

Čia galima gauti visokias lietuviškas knygas, kokios tik yra išėję iš po spaudos.

Rašydami su bent kokiais reikalais visada adresuokite šiteip:

J. J. Paukštis ir K. Brazys,

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

224 E. Main Street, Plymouth, Pa.

VIENYBES LIETUVNIKŪ AGENTAI.

- Alden, Pa. W. Sarpalius. Baltimore, Md. Jonas Želvis, 711 W. Lombard St. J. Luis, 22 S. Green St. Brooklyn, N. Y. E. Fromas, 73 Grand St. A. Dirziulaitis, 97 Grand St. T. Jarmala, 217 Berry St. A. Jankaukas, 52 Hudson Ave. Cambridgeport, Mass. S. Griz, 541 Main St. Chicago, Ill. F. Eismanta, 3252 S. Halsted St. P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave. Elhsabeth, N. J. Dom. Bozczkus, 211 1-st St. Montello, Mass. B. P. Miškinis, Box 124 New Britain, Conn. M. J. Czeponis, 21 Pleasant St. New York. A. Lesniackas, 144 Houston St. J. M. Danielius, 64 Cansevoort st. Naugatuck, Conn. A. Levandauckas, Scranton, Pa. J. Petrikis, 1514 Ross Ave So. Boston, Mass. N. Gendrolis, 224 Athens St. Waterbury, Conn. J. Zementauckas, 39 W. Porter St. Westville, Ill. V. S. Kreivėnas, New Britain, Conn. J. Mažeika, 23 Connerston st. Turners Falls, Mass. K. P. Szimkonis, box 671 Shenandoah, Pa. J. Rudminas, 236 N. West st.

VIENYBĒ Telephone 1406 Greenpoint. KUE TENIR GALYBĒ VIENINTELĒ LIETUVIŠKA APTIEKA VINCO DAUNARO, 132 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y. Tarpe North 9-tos ir 10-tos ulycios.

Bėgk „EŽELI“ į svietelį. BROLIAI--SESERS AMERIKIECIAI! Užsirašykite sau, arba savo giminėms užsakykite puikiausią, juokingiausią, įdomiausią, žingėdžiausią, pigiausią ir pricinamiausią pašaipos, pajukos ir pakalbos mėnesinį su paveikslais (juokų) Didžiosios Lietuvos sostapių Vilnių einantį laikraštį vadinamą EŽYS. Kainą metams—Lietuvoje 1 rubl., užsieniuose 1 rubl. 25 k. Adresas pinigams ir laikams siųsti: Russia, Viinius. Antakalnis, v.-Gospitalinė No. 1. 3. „E Ž Y S“.

GERIAUSIA UZEIGA DĒL LIETUVIŲ pas JONĄ KULBOKĄ, Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvepentii Cigarai. TURIU AGENTURĄ. Parduodu lotus ir namus puikioje vietoje, ant gerų išlygų, galima pirkti už pilną prekę ir ant išmokėsčių, už pilną prekę perkant 15-tą procentą numazina. Szi puiki vieta randasi LINDEN, N. J. Nuvažiavimas dovanai. Dasizinkit pas AGENTĄ Joną Kulboką, 74 Grand Street, kampas Wythe Ave. Brooklyn, N. Y. Vietoje, ką bankoje pinigūs prazu-let, tai verčiau nusipirk jotą arba namus o tada pinigai niekad neprazus. Su guodane gero velijantis. JONAS KULBOKA.

PUIKIAUSIAS SALIUNAS JONO RAIŠO, Skanus alus, gardi arielka, visokis vynas ir kvepentii cigarai. Lietuviai, reikale užsikit pas svo tautietj, o visados busit užganėdiati. 769 Liberty Ave. Cor. Shepperd Ave. BROOKLYN, N. Y.

HOTELIS VIN. DAJNIO 12 W. Main st. Plymouth, Pa. Užlaiko visokios arielkos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvepentii cigarai. Sale del draugys-čių ir šep susirinkimj. Reikale kreipkitės pas savo tau-tietj VINČA DAJNĪ.

GRAMATIKA anglikos kalbos. su ištariu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, kaip tai: beast (byst) žovėris; eight (eit) aštuoni; eye (ai) akis ir t. t. 174 psl., su prisuntimu - \$1.25. Naujas Budas išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyti, be pagalbos mokintojau, 24 psl., su prisuntimu 10 ct. Pinigus reikia siųsti per „Money Order“ ant šio adreso: Vaikų Draugas arba kaippišo moki skaityt ir rašyt be mokinotojo, 220 brozėliai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Psl. 64. Su prisuntimu 15c. P. MIKOLAINIS. P. O. Box 62 New York City.

LAIKE NELAIMES. Isinarinime ir isiskime kokio sa-nario vartok remai Dr. RICHTER'S Anchor Pain Expeller. Palengvina, uszgido ronas. Laiklik visada namie, ir ziurek kat butu su mus zenklo ankeru ant virsaus. Visi aptiekorei pardūda po 25 ir 50 centu. F. Ad. Richter & Co., 215 Pearl St., New York.

GERIAUSIA UZEIGA PAS VINČA ŽARSKĪ. Laikau puikioje vietoje Salijna, už-laikau skaniausius gerimus, Aly, Arielka, visokj Vyną ir kvepencius Cigarus. Lietuviai nepamirškite atsilanyti pas savo tautietj po Numeriu 111 Wythe Ave. Brooklyn, N. Y.

ŽMIJECZNIK RATTLESHAKE LINIMENT. Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ. Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigėlbėti, neįteškok rodos pas kokius nemokytus žydėlius ar kryžiuokus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo ločną vientautj, reikalaujamas tikrų gry-nų ir gydancjū vaistj — pas ALBERTĄ G. GROBLEVSKĪ, Plymouth, Pa.

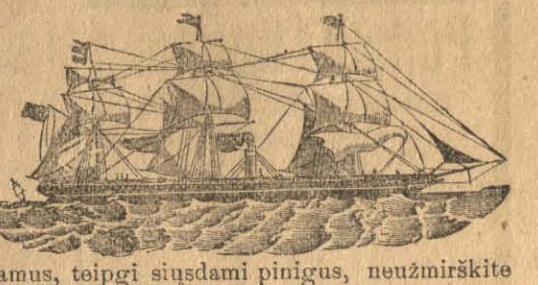
garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduolj“, o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavyščių savo sunkiai uždirbto cento. Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto taip del senj žmonių, kaip del kudikių, vyrių ir moterų. „Lenkiškai—Lietuviški“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę! Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintj Delto jeigu trokšti tikros gydu-tojau pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi. Adrisuok: Albertas G. Groblewskis Cor. Elm and Main Sts. Plymouth, Pa.

Lietuvi kas Dzegornijkas Sziuoimi užsiimu jau 20 metų. Užlaiko visokios rusies laik rodžius, alominius, pastatomus ir kieninius vyriškus moteris kius, aukinius ir sidarinius rotėdžius, visokius žedras, epi leas, anekstius ir be anekstius teipj vintvonei židius, sude du lietas, diena, mėnesi metu su variada dykai, Teipogi tai sau, since visus pamintė a ir n pamintė daktus. Gauite uz ligj prekę suatskance rasyto. Norinti užsiordernot laikrodėj aukinj ar sila brinj, ar paak-suota, tegul prisunčia savo tikra adresa ir 50 ct., o mes prisunim ant Expresso ir peržiurėjas gali užsimokēt pinigus ir pastim.

VINCAS URMANAVICZIA, 49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKA KRAUTUVĒ visokių drapanų sziubinių baltų ir kokių tik moterims reikia pas mus galima gaut. Teipgi dirbam steliuotus siutus. H. Abromaviczius 127 Grand st. Brooklyn, N. Y.

TEMYKITE BROLIAI! Imkimės nors sykį už rankų ir šelpkim viens kitą. Reikalaujami šipkorėjų važiuoti i senaji krauj, arba norėdami parsitraukti iš Te-vynės savo giminias, pažistamus, teipgi siūsdami pinigūs, neužmirškite atsilankyti į LIETUVIŠKĄ BAKĄ, W. G. SAVA, 13 S Penn'a Ave. WILKES-BARRE, PA. Gyvena ločnam savo name.

Tel. 2334 Greenpoint. PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI. Skanus alus, gardi arielka, elius, visokis vynas, kvepentii cigarai, ir paikų užkandžiai. Sale del mitingų ir veselių. Nepamirškite šios atsakau-čiausios vietos, o busit užganėdiati. 73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

Naujas Telephonas No. 8208. Jonas Dziedolikas LIETUVISKAS GRABORIUS. Karietos ant veselių, lai-dotuvių ir krikšty-nų Vežimai perkraustymui ir t. t. 509 Main st. KINGSTON, PA.

PASARGA DĒL PAMEGDŽIOTOJŲ. Bėgyje paskutinių kelių metų atsirado daug pamegdžiotojų mano Trajankos, taigi buvau priverstas išimti patentą ant Trajankos U.S.P. Office, Washington, D. C. Pranešu publikai, kad pirkdami visados reikalautumet KAZUNO TRAJANKOS, o pamegdžiotojams, teipgi prane-šiu sustoti vartojus žodj Trajanka, nes kitaip bus pašaukti į U. S. suda. Mano Trajanka sudeta keturkampious geltonous baksukuos ir parsiduoda po 25c. ir 50c. baksukas. Lietuviški storninkai laiko beveik visur. Per pačj reikia prisijūt 5c. arba 10c. jeigu pas mus siunčiat. Agentų reikalaujam visur. L. M. KAZUNAS, Shenandoah, Pa.

Dabar laikas naudokites visil! Geriausia vieta del birkinio su gražiais bulais Armonyku, Skripku konoziniu, Kikurnate, Trubu ir daugybe visokių muzikantj instrumentu. Geru Dzegorėju aukstiniu, visokiu Ziedu, Lencingėju, geru Britvu. Albumu del fotografija, Revolvoria, Stricbu, Elektriniu Liampiku, Robinu Litaru, Adresam Pečociu, Pluknu aukstiniu (montain pen), Gramatiku, Žodynu, Istoriku ir Maidu knygu, visokiu gražiu Popieru del rašymo groinatu su visokiais sekalytėmis ir dalnomis tuzinus už 25c. 5 tuzinai už \$1.00. Odėl dreguojama mašinukė gana gra-điai ir greitai drabužj, litaros ir visa mašinukė padarytas geriausio plieno. Prekė tik \$5.50. Užlaiko kitokiu isdarbu mašinukiu keliu gatunku ir daugybe nau-đingj visokiū daktus. Kas nor apturēt katoloma tegul prisunčia uz 5c. morkę ir teismas adris. o apturēs 84 puslapiu dideli šio meto NAUGA KATULOCA DYKAI! Kuriamo yra šimtas visokiū daktus, su varš du šimtal alčiu paveikėdu ir is kurio matytj jog mano favoras pruzos kilinos, prekes piginesnes kaip kitur. Stornykam, Agentam ir Perloriam paduodu visokius favorus labai pigiai. duodu dideli ratata adresuokite: K. WILKEWICH 112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Max Kobre Litewski i Polski BANK 40 Canal Str.,—142 Division Str., New York Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! duodu jums žinia, kad mes parduodam Sifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausių prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini-North German Lloyd Bremen; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Rotterdam. Siunčiamė pini-gus, kurius jusj prieteliai gauna į 15 dienu. Musu kantonore galite suš-nekėti lietuviškai ir lenkiškai. Atsikite ir persiliudikite, kad mes per 52 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdamė tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje. Duodam žinoti kad mes priimam pinigūs į depositą bankos ir mokam po3j procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerj ir vir-sans, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti gali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakarė.

W. SŁOMINSKA, 679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL. Mano Dirbtuvė tapo Apdovano'a DWIEMS MEDALIAIS ant Kosciuszko Parodos už rupestinga, teisinga ir artistiską iz-dėbima. KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZAL-KINIŲ LAZDŲ ir tt. Turis už galybę apreksztii gu-dotiniems Kunigams ir gu-dotin. Draugystėms, kad asz dirbu vi-sias augszečius pamintėus drig-tus Pigiansei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdėrbimais įėjau geriause praktike ir del to galju viską padirbt pigiau ir geriau ne-gu kiti fabrikai. Su guodone W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Puikus Hotelis

Kaz. Milišausko.
Laikau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, degtinę, visoki vynu porteri ir kvėpenčius Cigarus.
Triek tam laikau kriaučystę Stelofotus siutus dirbu pagal vėliausę madą, už prienamą prekę Reikale nepamirškite savo lietuvi.
16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešais Central Dyga
Hotelis žemai, o kriaučystė ant viršaus.

Mėsinvicia

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaušienų, vorėnų, jautieną, avinienę kumpiai švieži rudyti, dešrų visokių gylima gauti dideliu pasirinkime visi pas **A. Adžgaucka**
204 Main st. PLYMOUTH, PA.
Bell Phone 285 R. Brady.

Grassel & Bahme.

Perėmėjas nuo Charles A. Grassel, Sr. Laikau krauturę, Karpetų, Kljonių, sieninių popierių ir teip tolaus.
1506-1508 Beaver Ave.
ALLEGHENY, PA.

60 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

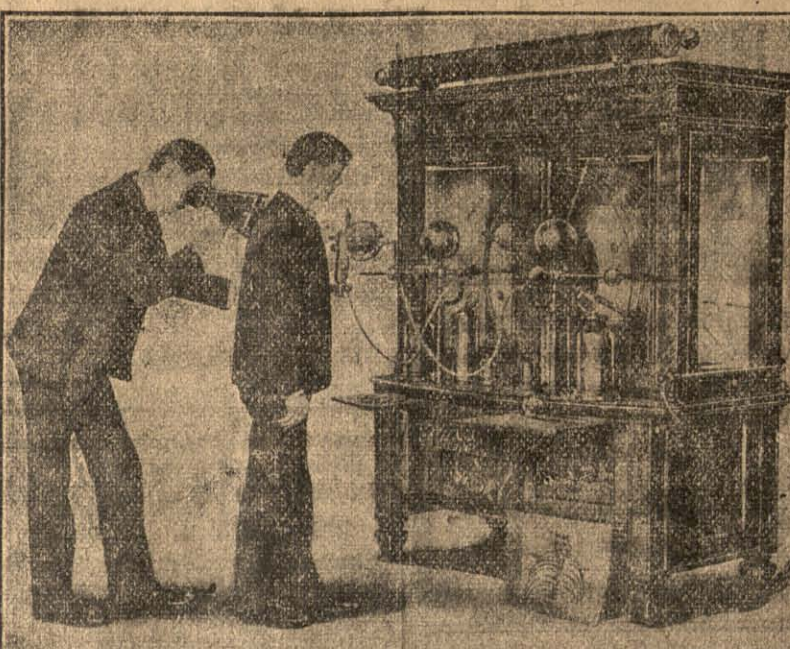
TRADE MARKS
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.
Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. HANDBOOK on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the
Scientific American.
A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year; four months, \$1. Sold by all newswalers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Revolucijos Paveikslas

„Prie Lietuvos“, didelis paveikslas, 22 ir 28 colių, perstato atsitikimą Lietuvoje 1906 m., kaip revoliucijonieriai drasko maskolišką konceleriją. Labai dailus paveikslas pilnuose dažuose, su žaliuojančiais laukais ir mėlynu dangumi ir tt. Tokio lietuviško paveikslas da niekur nėra. Reikalingi agentai. Prekė L. doleris. Adresukit:
Lithuanian Art. Association
Bx 133, Shenandoah, Pa.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,

East Main st. Plymouth, Pa.
KAPITOLAS.....100.000
PERVIRSZIS.....20.000
Tris procento mokame ant padėtų pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriausiai užtikrinta užėdiszka banka.
Jonh R. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-President.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

Lenkiskas gydytojas iš senos tėvynės yra savininku, sugabiu elektriku naudingų mašinų, kaip matote ant paveikslu, kur atėjus pas ligonį peržiuri ir atranda ligą ant kurios serga.

Ypatingai išgydytą visų užsienėjusių ligų kroniškų, vyrų, moterų ir vaikų. Jeigu esate serganti ir reikalaujate daktariškos pagalbos tai nesiduokite netikriems gydytojams, kurie garsinasi duoda rodą dovanai, tik už gyduoles turį užsimokėt ir tokiu būdu išvilioja nuo \$3000 iki \$100.00

Aš praktikuoju su pasisekimu jau daugelis metų ir užsielpniau simpatiją ir prielankumą su savo geru pasielgimu, o kas svarbiausia dėl mūsų žmonių tai su pigumu. Negalima užtikrinti arba gvarantuoti, kaip kiti kad daro dėl ištraukimo pinigų, bet galite būti užtikrinti, jeigu yra išgydoma liga, tai išgydau kiekvieną tuojaus be užvilkinimo ir dideliu išesėdū. Duodu ir nepaprastas gyduoles, kurios pagabentos iš seno kraujaus speciališka.

Kurie serganti negali asabiškai atsilankyti tai rašykite laišką aprašdami savo ligą ir skaudėjimą, tada apreiškiu išgydytą ir kaštus išgydymo jeigu ligonis tinka ant to, tai tuojaus pasiūniu gyduoles ir reikalingus daiktus dėl ligono ir aprašome vartojimą gyduolių. Išgydė jau ne vieną mano gyduoles, tą liudija laiški padėkavonės gautos nuo tautiečių. Gydau teipgi patrukimą, rupturę be operacijos ir pertraukimo darbo.

Nesiduokite apgadinėti aptiekoriams, kurie sau duoda vardą daktaro ir gydo kaipo daktaras. Ligoniai nesijausdami geriau kreipiasi pas daktarą, su kuriuo daktaras turi daugiau darbo negu su ligėdiu, kuris tiesiog kreipiasi pas daktarą. Ligai užėjus nepamirškite, kur savo kalba galėsite susikalbėti.

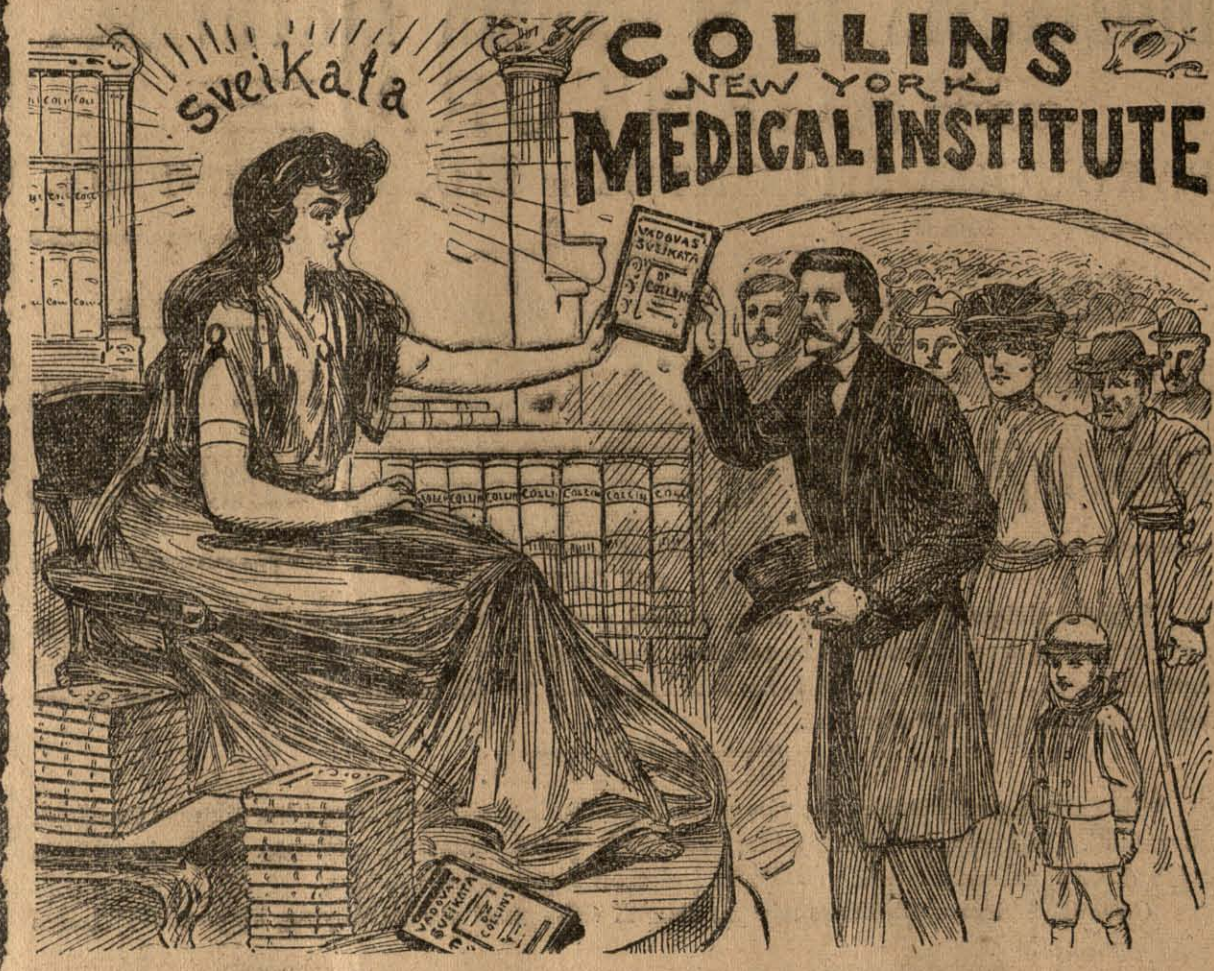
43 S. WASHINGTON st. WILKES-BARRE, PA.
Europiškas ir Amerikoniškas elektriškas gydymas.
Valandos: nuo 8 iki 10 ryte; nuo 12 iki 4 po piet; vakaisai nuo 6 iki 10
Naujas Telephonas 1005. Senas Telephonas 659B

ADRESAI

CENTRALISKU VIRŠININKU „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DRABGYSTĖS.
Pirmėsėdis: B. K. Balevičia, 3033 Quinn st., Chicago, Ill.
Sekretorius: A. Ramanauckas, 122 Essex st. Lawrence, Mass.
Kasierius: A. J. Povilaika, 824 Bank st., Waterbury, Conn.
Knygius: J. Šimanavyčius, 331 Barnes st., Plymouth, Pa.
Literatiskas Komitetas:
J. Baltrušaitis, 1418 S. 2-nd st. Philadelphia, Pa.
Jonas Ilgaudas, 3252 Halsted st., Chicago, Ill.
V. Szliakys, 119 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

PRETELIAI LIETUVIAI
12 dideliu ir 12 mazu.
Prekė \$10 už butsa. Prekės apmokamas
H. B. ROSENSON,
317-319 Grand St.,
BROOKLYN, N. Y.
Telephonas, 1102 W. Washington

SVEIKATA IR LAIME

Reikalauk ir skaityk naujai išleista knyga „Vadovas in Sveikata“

Su daug svarbių, naujausių aprašymų, apimanti reikalingiausius dalykus, kurie suteikia sveikatą ir laimę!
SZITA KNYGA PARASZYTA DAKTARO E. C. COLLINS, naujausia jos dababartine laida, su daug pridedimu ir išaiškinimu apie visokias ligas, kaip buti sveiku, nuo ligu apsisergeti, išsigydyti ir akvyu paslapytbiu žmogaus gyvenime, kaip ir pastoti laimingu; pripildyta padidinant su viršum 200 lapu kitu DAKTARU SPECIALISTU, COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTO ir išleista.

Šitoj knygoj rasite visokių ligų vardus, kaip jos prasideda ir kaip jas groičiausia gailma pergaleti, aprašyta vyrų ir moterų visokios ir lytiškos užsikrečiamos paslaptines ligos.
Vadovas in Sveikata plačiai aprašo smagumą, ir paslaptis, atidengiant ženybinio lytiško gyvenimo susituo-kimą ir kaip mokėt apsigydyti, kad buti laimingu. Lygiai daug pamokinių jaunimui, kad per lytišką išdykumą nepasigadytu, nenupultų protiška, lytiškai ir ant sveikatos.
Kiekvienas skyrius šitos knygos yra žingoidus. Sergantiems mes rodiame skaityti apie **Dispepsija, Reumatizmą, Plaučių ligas, Širdies ir Inkstų, Kepenų, visokias Vyrų ir Moterų ligas.** Kuriam rupi sveikata ir laimingas gyvenimas, tegul pasiskubina tą knyga, „VADOVAS I SVEIKATA“ parsitraukti, nes netrukus ir ši paskutinė spauda tarp 3 milijonų lietuvių tuojaus išsisklaidys. Tą knyga reikalinga turēt kiekvienoj šeimynoj ir pavieniams ypatoms.

NORS PASKUTINĖ LAIDOS DAUG TUKSTANČIU EGZEMPLIORIU ATSPAUSTA IR TA KNYGA KAŠTUOJA 45 CENTUS, bet kad ji išduota visumenėi, tai kiekvienas apturės ją **dovanai,** kuris tik atsiųs 10 centų markėms už prisimtimą ir savo aiškiai parašytą adresą „VADOVAS I SVEIKATA“ gaus (tą knyga), kuri jau daug gyvasiųjų išgelbėjo ir gero padarė; už tai ji ir naudinga visiems.

VISADA ADRESUOT: Rašyk tuojaus, kadangi ir šita paskutine laida netrukus išisbaigs.
The Collins New York Medical Institute,
140 W. 34 st.,
New York, N. Y.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos **Philadelphios.**
Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susinešimus kiekvinoj dalyjeje svieto ir siunčiam pinigų greitai ir pigei.
Susišnekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban kon ir išmainom. Visame duodam prietelišką rodą.
Musų Offisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Lietuvizkai--Lenkiszka Banka

Parduoda Laivakortes sz Amerikos į Europą ant geriausių Laivų, Hamburg, Rotterdam, Bremen, Antverp Havre, Liverpool, Neapol ir tt.
Parduoda tikietus visais gelžkeliais į visut miestus visam sviete.
Siunčia pinigų į visas svieto dalis greitai ir už pigiausių prekę. Per ka, parduoda ir išmaino visokius pinigų paga, dienos kursą.
Atlieka visokius reikalus senam kraszte.
GALIMA SUSISNEKĖT LIETUVISKAI ir LENKISKAI.
Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėldieniais nuo 9 iki 12 ryt
A. HURWITZ,
100E. Main str. 42 E. Market Str. 203 Lackawanna Ave
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Barre, Pa. SCRANTON, PA.
33-35 Graham Ave. Brooklyn, N. Y.

Why Not Smoke the Best—it Costs No More?
You get better tobacco in LORILLARD'S STRIPPED than in any other brand sold for the same money—and LORILLARD'S STRIPPED premiums are worth double those you get with coupons from other tobaccos
LORILLARD'S STRIPPED TOBACCO
Read our cash offer of 50c per hundred for LORILLARD'S STRIPPED coupons (or tickets). Notice that no other tobacco manufacturer openly offers cash for coupons (or tickets) as we do. You don't have any trouble getting your cash for LORILLARD'S STRIPPED coupons (or tickets)—100 coupons (or tickets) are good for 50 cents in cash any time.
The coupons (or tickets) from a pound package of LORILLARD'S STRIPPED are worth 4 cents in actual cash, and more in premiums. When you want the best tobacco and the best premiums smoke LORILLARD'S STRIPPED.

Get it at your dealer's
Smoke it or chew it

HOTELIS A. NATAUCZIO,
218 E. Main Str.
PLYMOUTH, PA.
Puikiausia arielka, vynas, skanus alutis, porteris, Elius ir kvėpentis cigarai.
Atsilankykite pas savo tautietį **A. NATAUTI.**

Julian Daktaras Tiesu, Czupka.
Adwokatas ir Notary Public.
Ofisas: 8 N. Main st., Wilkes-Barre, Pa., kasdien.
First National Bank, Olyphant, Pa. Paneleliais ir Ketv. nuo 6 iki 7 vak.
Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir Scranton ir teipgi pas skvairas, pa liudyjimus (doviernastis) išrupin Rosioj ir Lietuvoj.

Isidor Glou.
Parduoda laikrodžius sieninius ir kėseninius vyriškus ir moteriškus, žiedus, bransoletas apilkas ir visokius auksinius daiktus, teipgi užsi-jima jų taisymu. Viešas už pigiausių prekę.
102 Main st. Plymouth, Pa.
Antanas Staszauckas.
Lėdikan palkioje vietoje Sallima, užlaikau aks naušnius gėrymus ir kvėpenčius Cigarus. Lietu-viai nepamirškite atsilankyti pas savo vienantį.
No 2 Cor. Nesbitt ir Broadway st.
EAST PLYMOUTH, PA.